

Miljøløftet

*Innbyggerundersøkelse
Bergen og omegn*

Om undersøkelsen

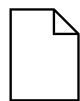

OPPDRAKSGIVER

Undersøkelsen er gjennomført av Sentio på oppdrag for Miljøløftet.

FORMÅL

Formålet med undersøkelsen er å kartlegge holdninger til Miljøløftet. Undersøkelsen sammenlignes med samme undersøkelse fra tidligere år.

GJENNOMFØRING

Intervjuene ble gjennomført i perioden 5. og 12. desember 2022.

MÅLGRUPPE

Målgruppen for undersøkelsen er den voksne befolkningen i Bergen, Alver, Askøy, Bjørnafjorden og Øygarden kommune.

UTVALG

Utvalget består av 1811 personer i alderen 18 år og eldre.

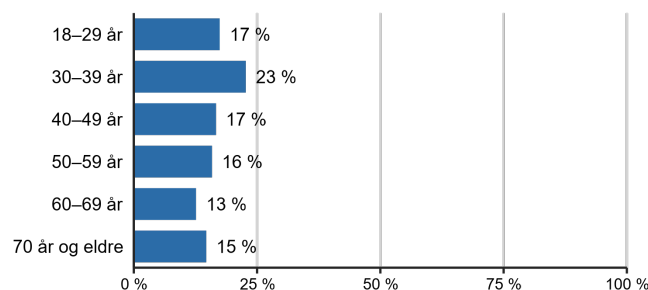

METODE

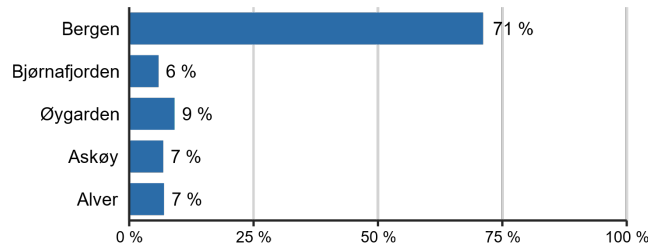
Undersøkelsen ble gjennomført på telefon (CATI). Resultatene er vektet etter kjønn- og aldersfordeling i kommunene.

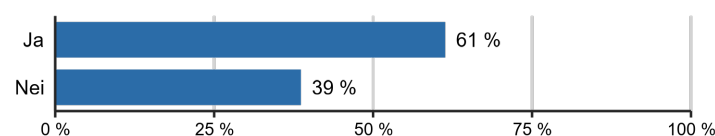
Alder (n = 1811)

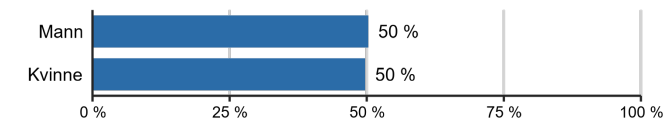
Kommune (n = 1811)

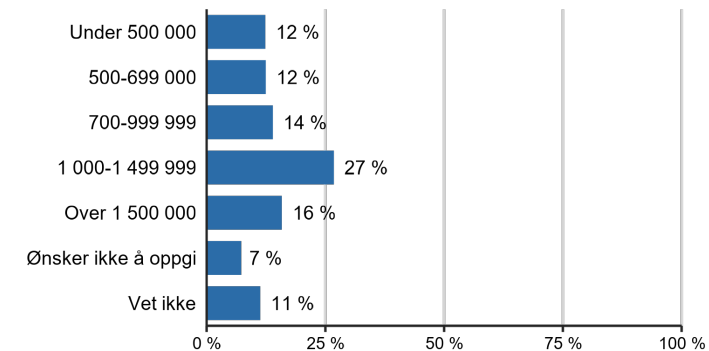
Hørt om Miljøløftet (n = 1811)

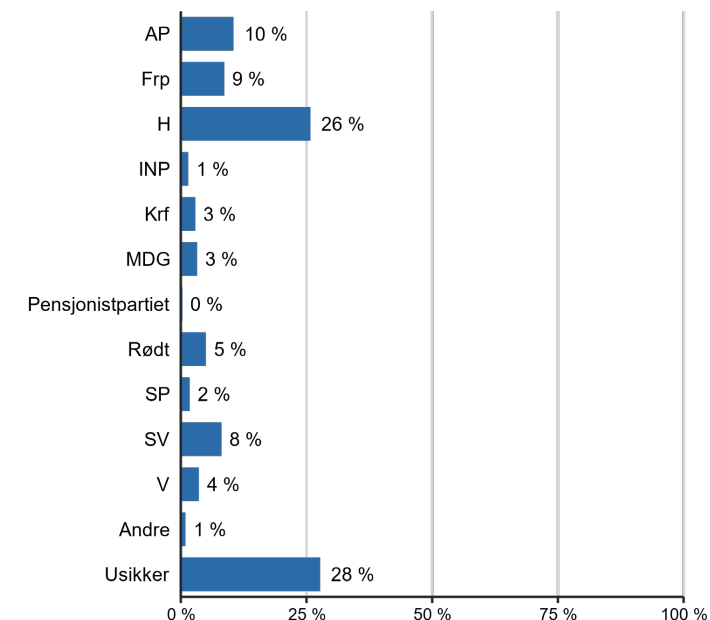
Kjønn (n = 1811)

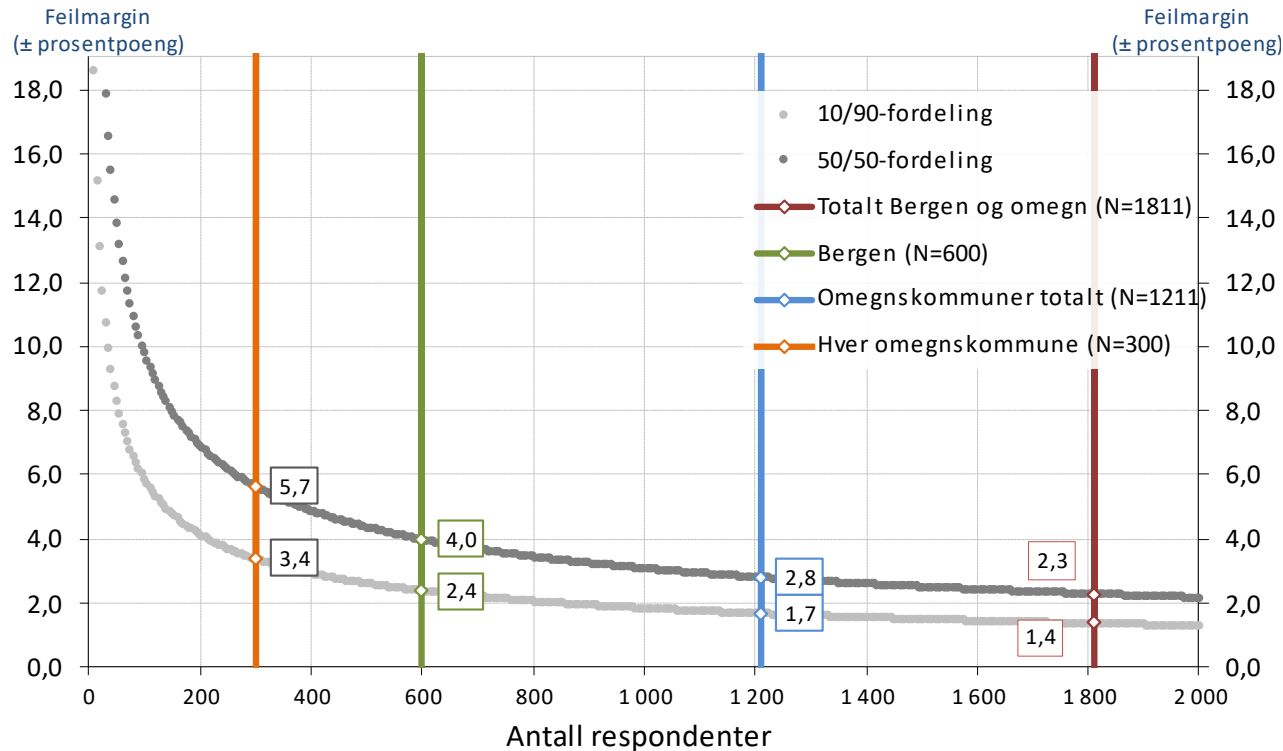
Inntekt (n = 1811)

Politikk (n = 1811)

Metode

PRESENTASJON AV RESULTATER

I undersøkelsen har respondentene vurdert ulike spørsmål på en skala fra 1 til 4, for eksempel fra 1 - «Svært negativ» til 4 - «Svært positiv». I denne rapporten er svarene kodet om til gjennomsnitt standardisert til en skala fra 0 til 100, der 0 er det dårligste resultatet og 100 er det beste resultatet. En samleskår på for eksempel 70 vil si at totalsvaret til respondentene kan tolkes likt som svaret «ganske positiv» (66,7), men når ikke opp til svært positiv (100). Hensikten med dette er å forenkle tolkingen av resultatene, blant annet når en sammenligner resultatene til ulike grupper. Vi har sett på forskjeller mellom ulike grupper blant innbyggerne i kommunene ut i fra alder, kjønn, inntekt, politisk tilhørighet og kommune. Forskjellene presenteres her og i et separat tabellvedlegg.

FEILMARGINER VED FORDELINGER

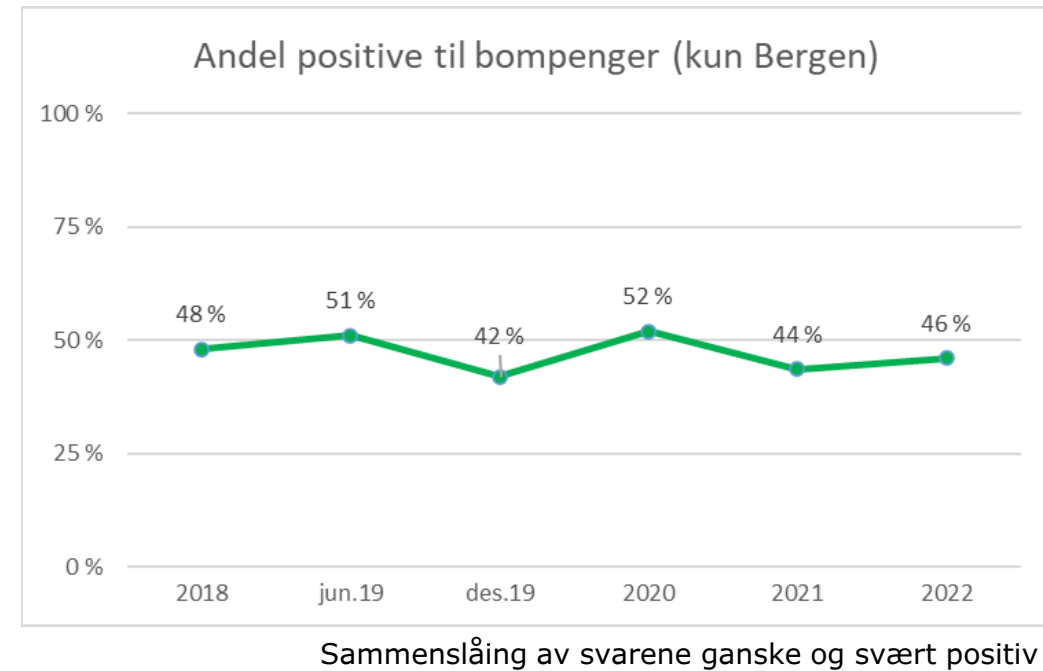
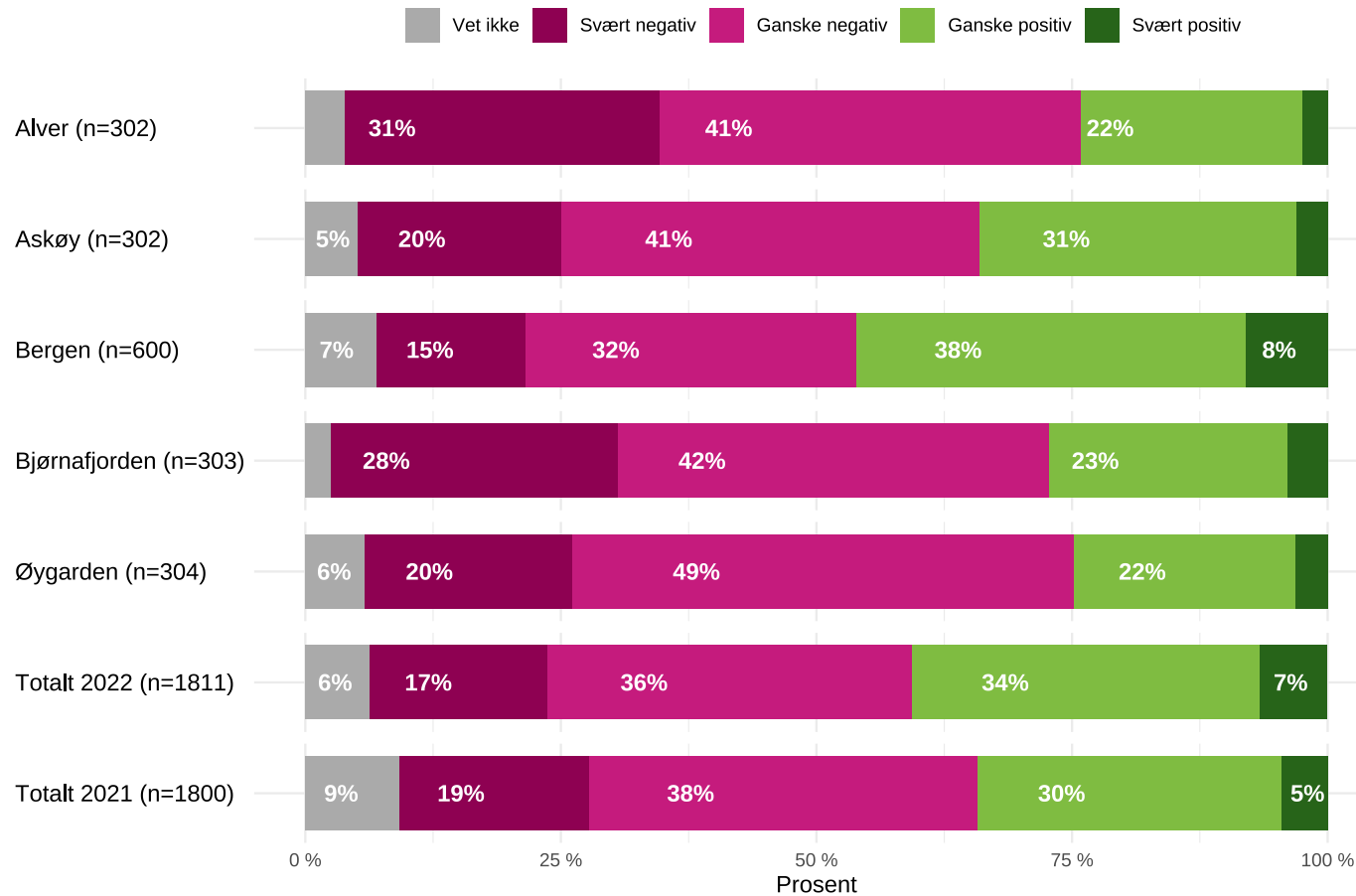
I enhver utvalgsundersøkelse må man operere med feilmarginer for fordelinger. Størrelsen på feilmarginen avhenger av utvalgets størrelse, og av resultatet i utvalget. Jo mer prosentandelen som har en bestemt egenskap, nærmer seg 50, altså jo mer heterogent utvalget er, desto større feilmargin må vi regne med. I denne undersøkelsen med et utvalg på 1811, vil feilmarginene variere fra 1,4 prosentpoeng ved en 10/90-fordeling til 2,3 prosentpoeng ved en 50/50-fordeling. Figuren ved siden av viser hvordan feilmarginene utvikler seg ved ulike utvalgsstørrelser og fordelinger.

SIGNIFIKANSTESTING

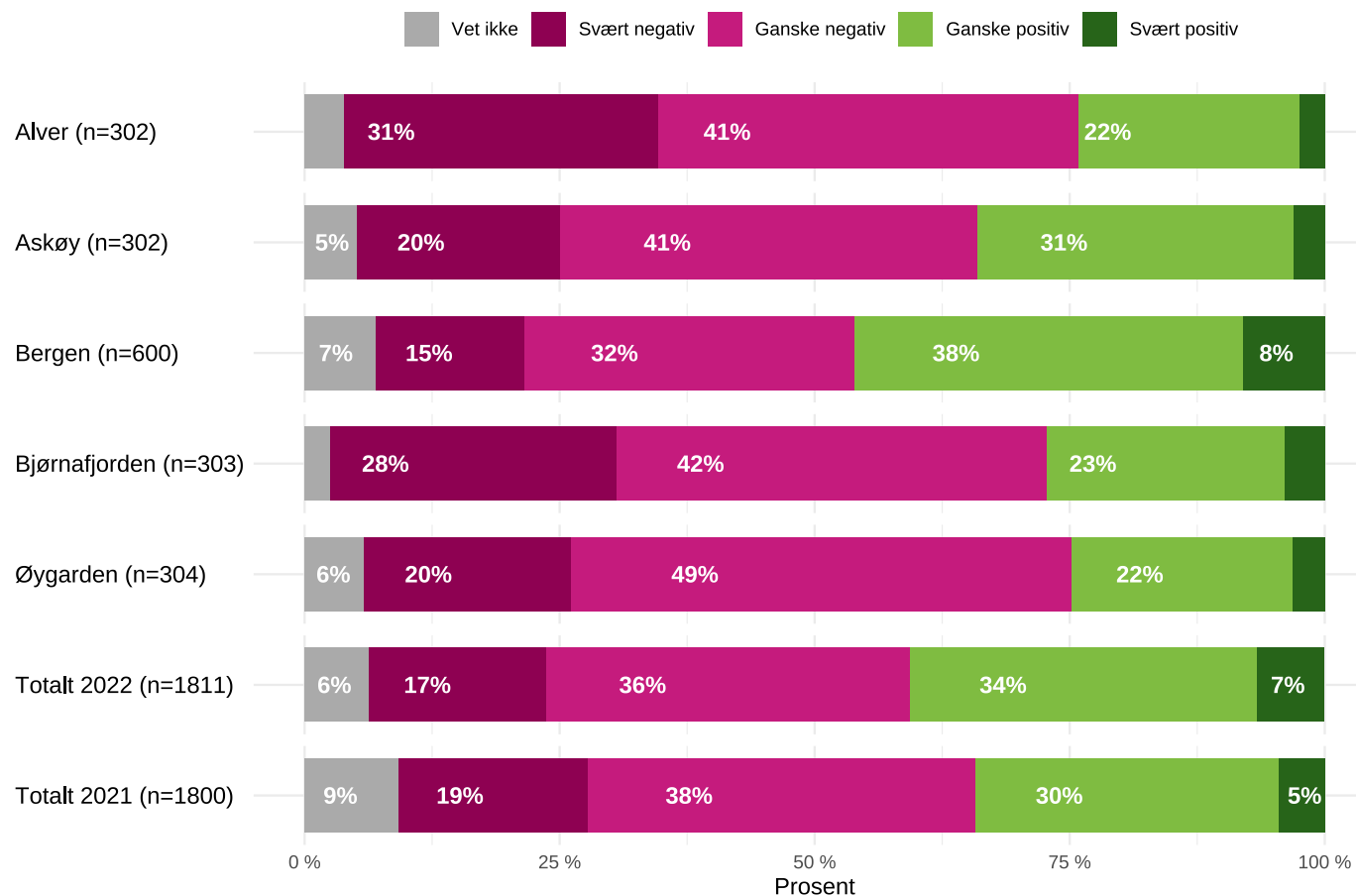
Det er testet om resultatene for hver undergruppe er signifikant forskjellig fra motsatsen, for eksempel om menn svarer annerledes enn kvinner, eller om det er noen forskjeller etter alder. I tilfellet med alder testes det for om en spesifikk gruppe, som de i alderen 18-29 sine svar er signifikant annerledes enn motsatsen, alle som *ikke* er 18-29. Med mindre annet er spesifisert, trekkes kun statistisk signifikante forskjeller frem. Dersom en forskjell er statistisk signifikant, kan vi med 95 prosent sikkerhet hevde at den er reell i populasjonen og ikke skyldes tilfeldigheter i utvalget.

Mål	Skår
Svært negativ	0
Ganske negativ	33,3
Ganske positiv	66,7
Svært positiv	100

Hva er din holdning til bompenger?

Hva er din holdning til bompenger?

I forhold til i 2021 er respondentene mer positive til spørsmålet om bompenger. Det er en økning i hvor mange som har svart «Svært positiv» og en økning i hvor mange som har svart «Ganske positiv». Totalt sett er 4 av 10 positive i 2022. Mot 2021 er det en økning, fra 35 % i 2021 til 41 % i 2022¹.

I Alver og Bjørnafjorden er det flere negative enn i de andre områdene, der 7 av 10 svarer enten svært eller ganske negativt.

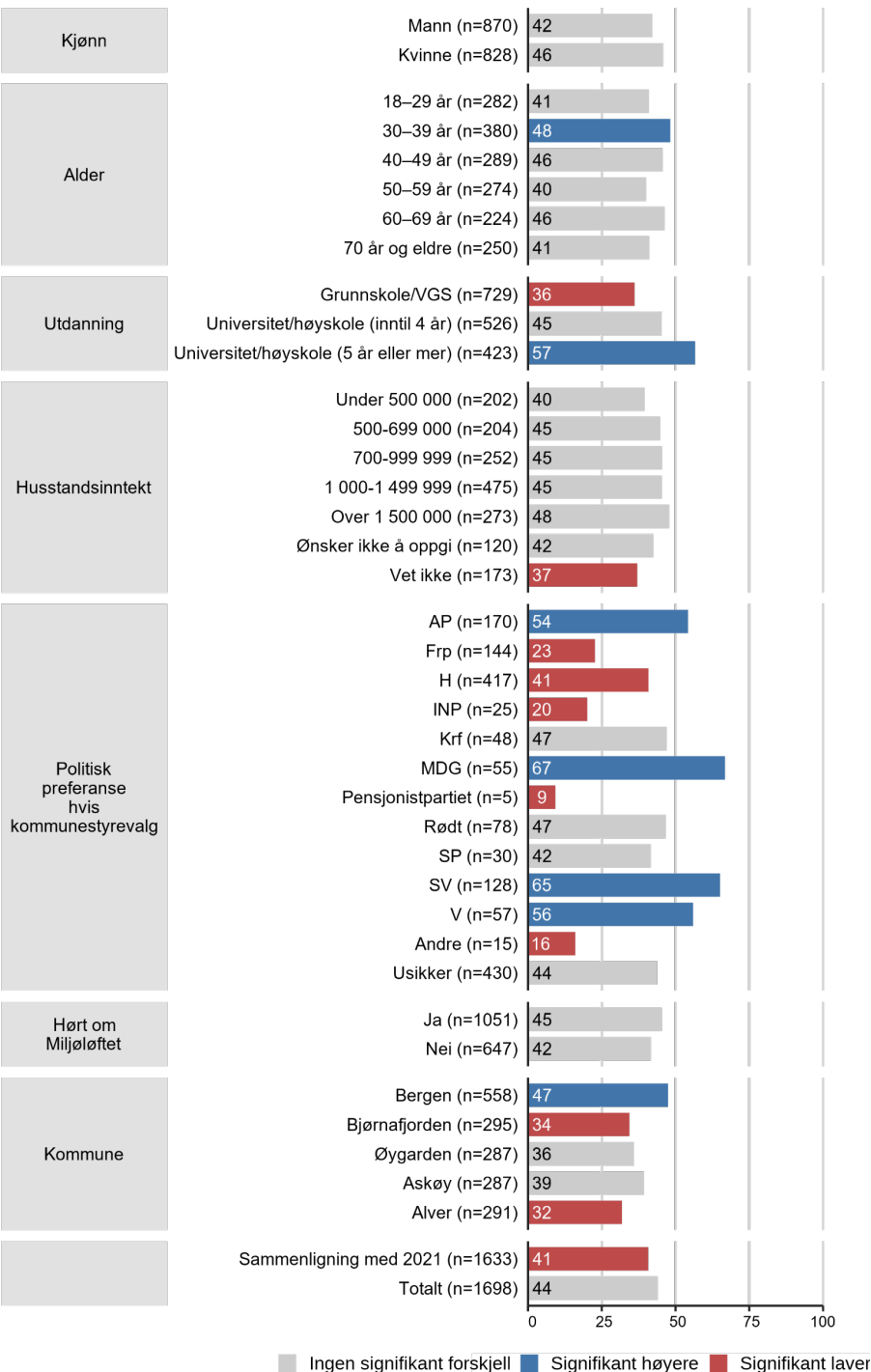
Respondentene i Bergen er mest positive, hvor nesten halvparten av dem svarer positivt.

I figuren og tilsvarende figurer fremover skjules tallene for prosentandeler som er mindre enn 4 prosent. Det tas selvsagt høyde for dem i analysen, men skjules i figurene for å forenkle presentasjonen.

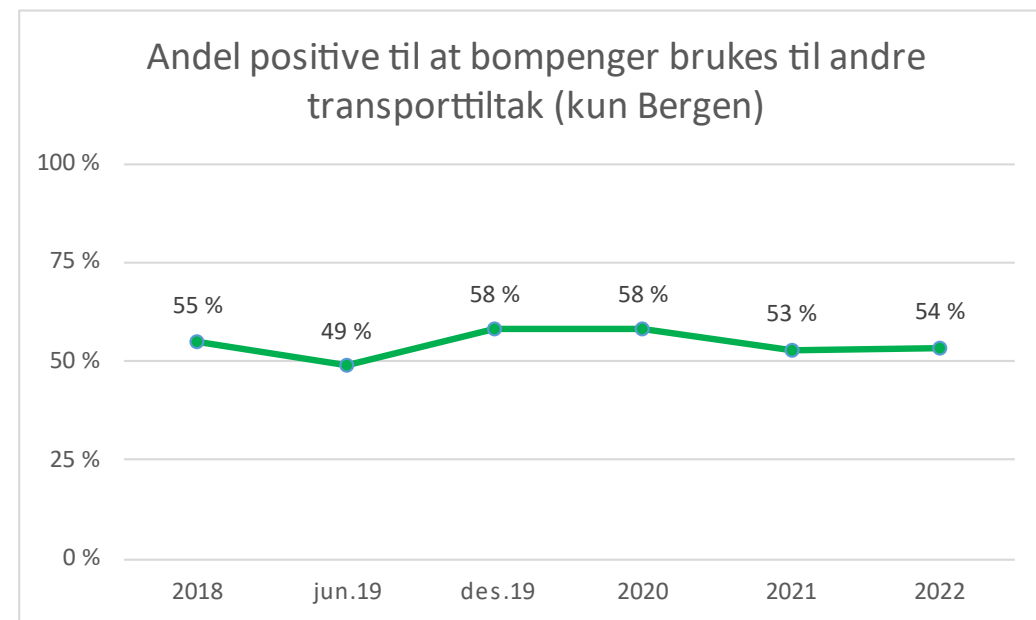
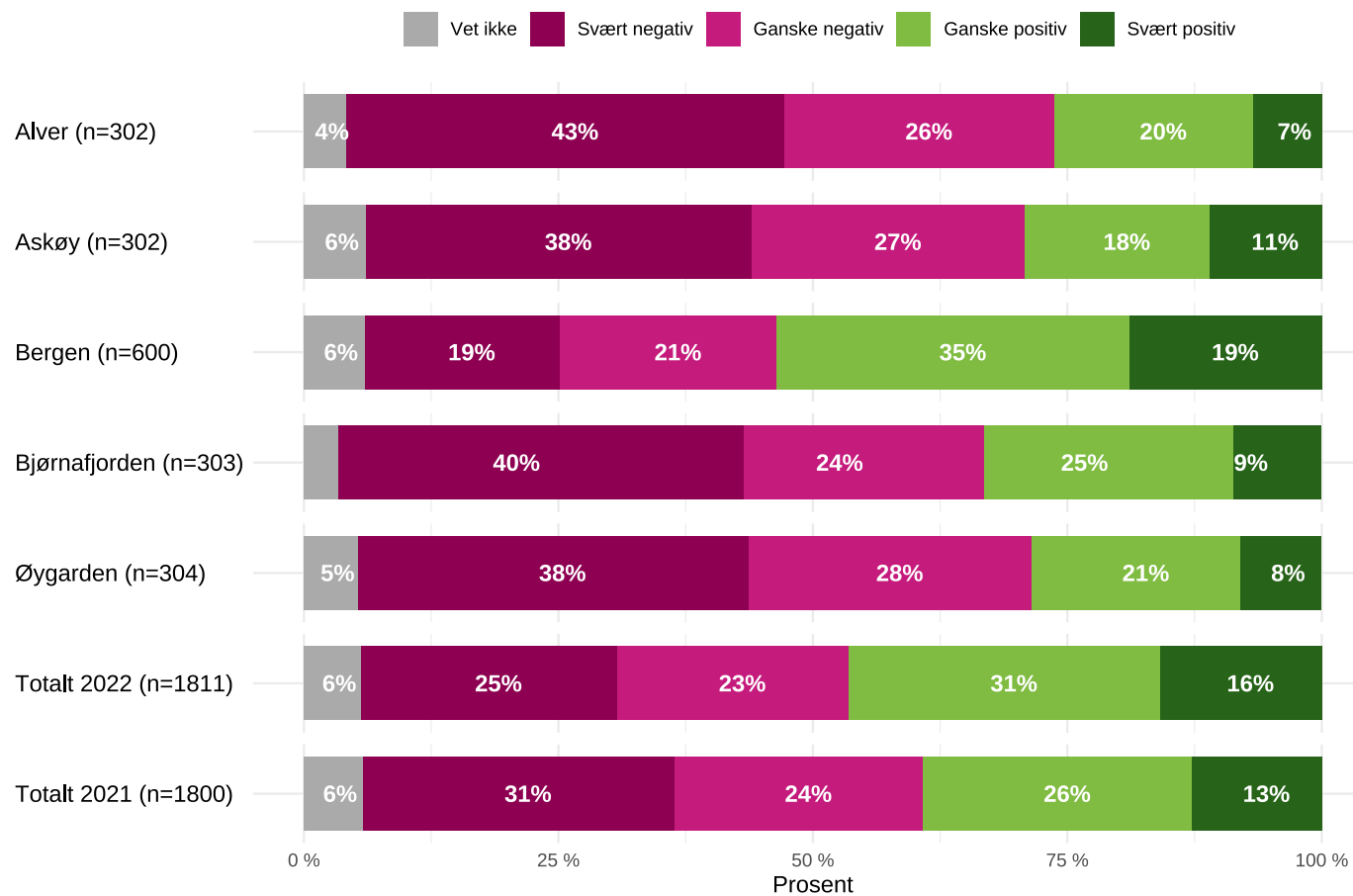
¹Merk at det her refereres til totalantall som har svart positivt, men i neste slide vises det til den omkodede skåren for svarene. Se lysbilde 3 for mer info.

Hva er din holdning til bompenger?

- Det er en tydelig effekt av utdanning, der de med minst utdanning (grunnskole/VGS) er klart *mindre* positive og de med høyere utdanning (universitet 5 år eller mer) er klart *mer* positive. Det testes da for om de med grunnskole/VGS-utdanning er signifikant annerledes enn de som ikke oppgitt grunnskole/VGS, altså universitet inntil 4 år og 5 eller mer.
- Forskjellene mellom partiene er også klar, de som stemmer AP, MDG, SV eller V er mer positive enn de andre og de som stemmer Frp, H, INP, Pensjonistpartiet og andre mindre parti er klart mindre positive. Merk at de mindre partiene bør tolkes med forsiktighet på grunn av lav respons. Pensjonistpartiet har blitt inkludert spesifikt, da de fikk en oppslutning på 4,7 % i kommunestyrevalget på Askøy i 2019 og spørsmålet om politikk gjelder spesifikt ved et kommunestyrevalg i morgen.
- Respondenter i Bergen svarer *høyere* enn de andre kommunene ellers, og respondenter i Bjørnafjorden og Alver svarer *lavere* enn de andre.
- Skåren for 2021 er signifikant lavere, altså er det en tydelig økning i hvor positiv respondentene er i 2022 i forhold til sist måling i 2021.

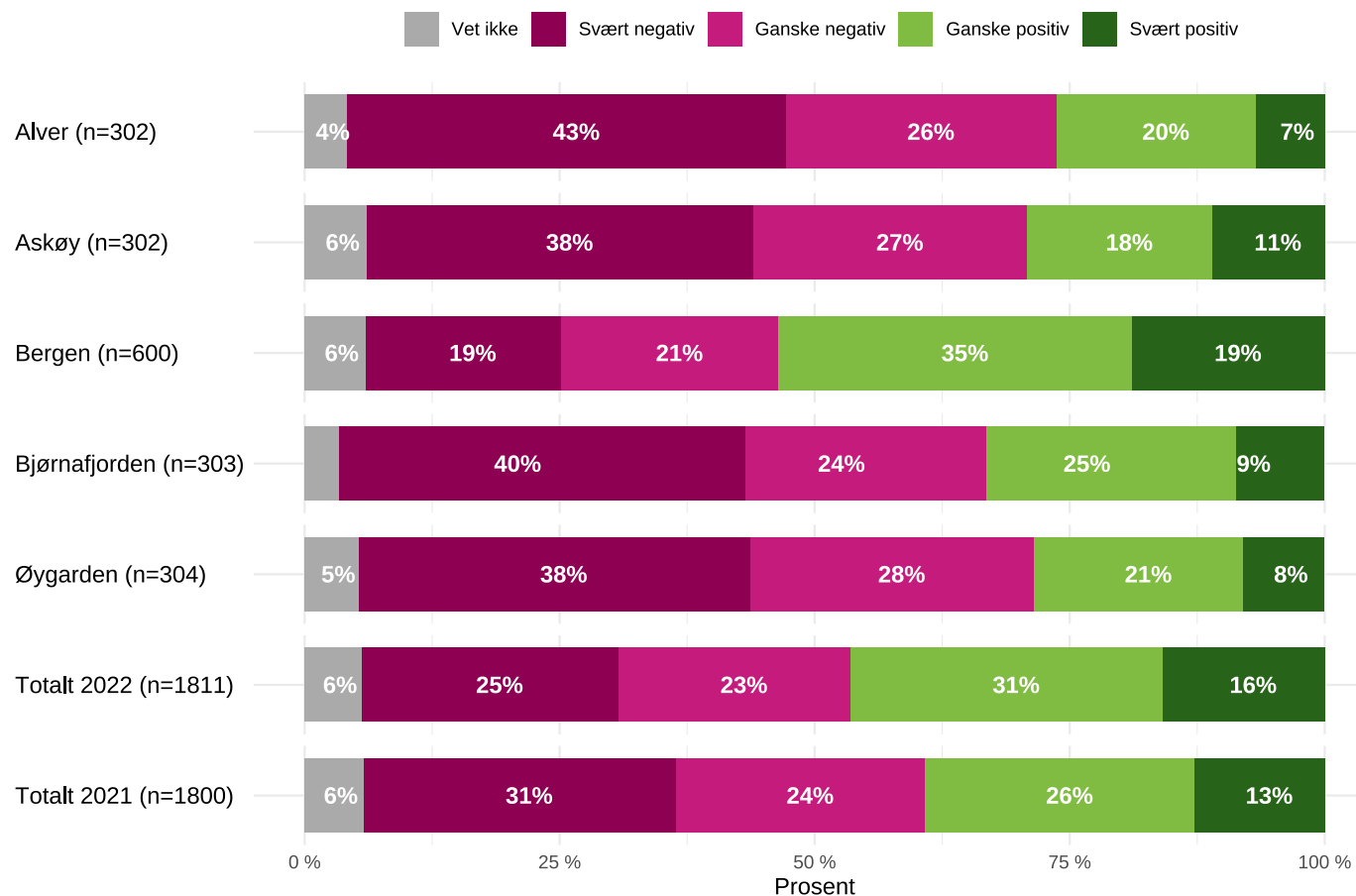

Hva er din holdning til at bompenger blir brukt til å finansiere andre transporttiltak enn vei?

Sammenslåing av svarene ganske og svært positiv

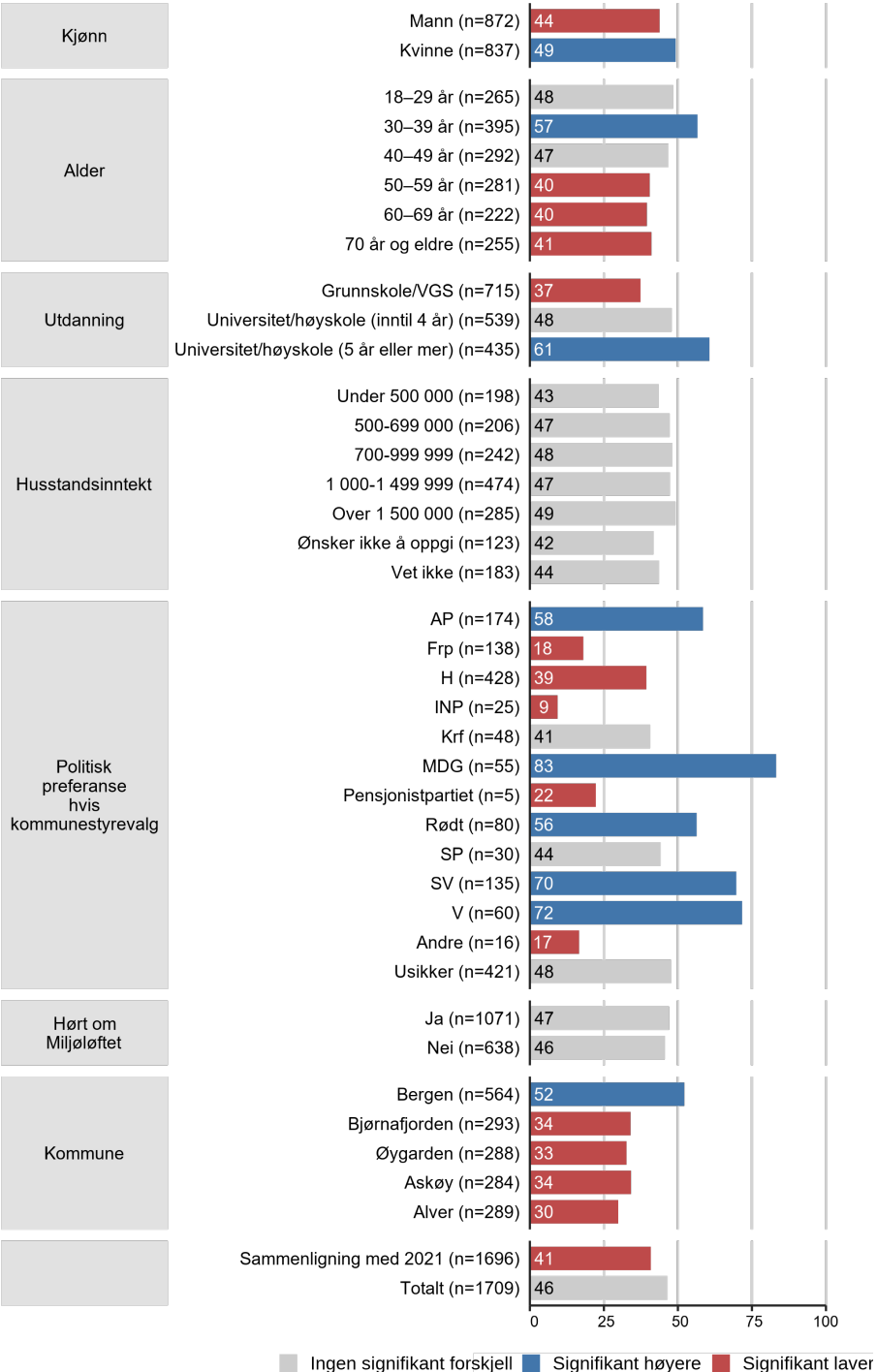
Hva er din holdning til at bompenger blir brukt til å finansiere andre transporttiltak enn vei?

I forhold til i 2021 er respondentene mer positive til spørsmålet om at bompenger brukes til å finansiere andre tiltak. Totalt sett er nesten 5 av 10 positive i 2022. Mot 2021 er det betydelig økning, fra 39 % i 2021 til 47 % i 2022.

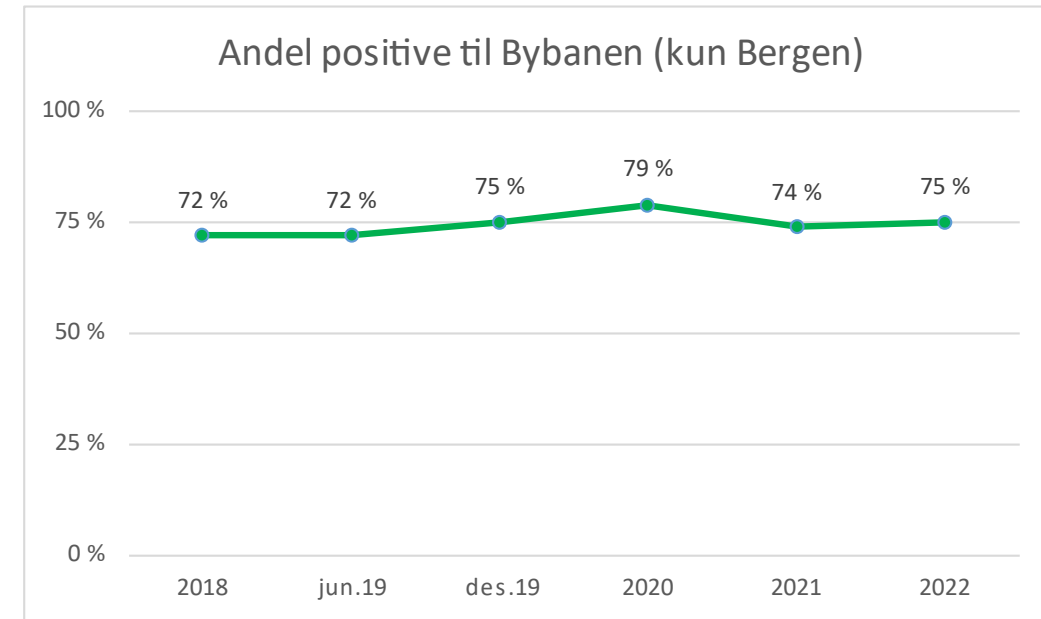
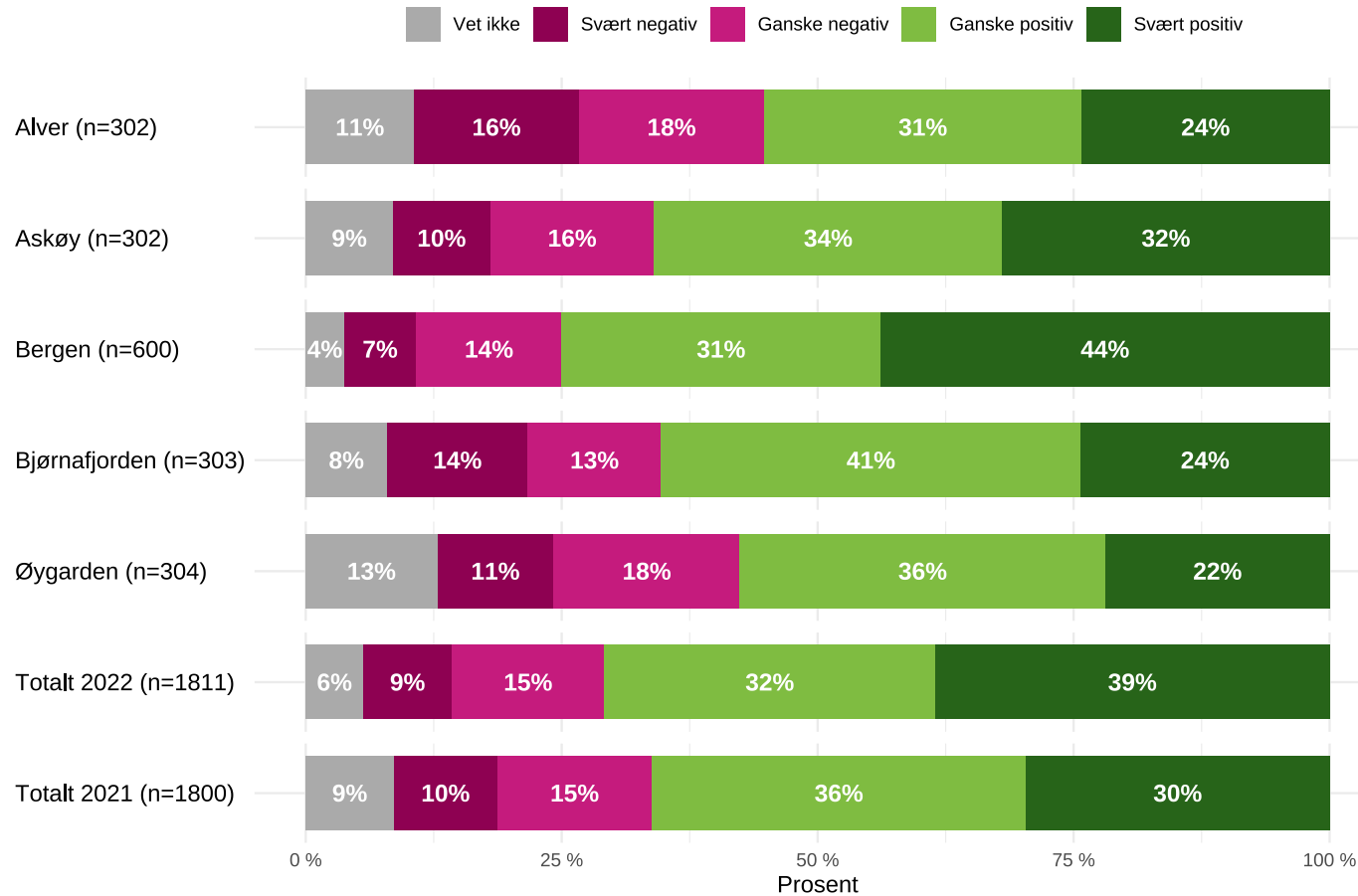
Respondentene i Bergen skiller seg tydelig ut her, med 54 % som er positive, en tydelig større andel enn i de andre kommunene. De trekker opp snittet til totaltallene betydelig, som uten Bergen er ganske jevnt fordelt rundt 30 % positive.

Hva er din holdning til at bompenger finansierer annet enn vei?

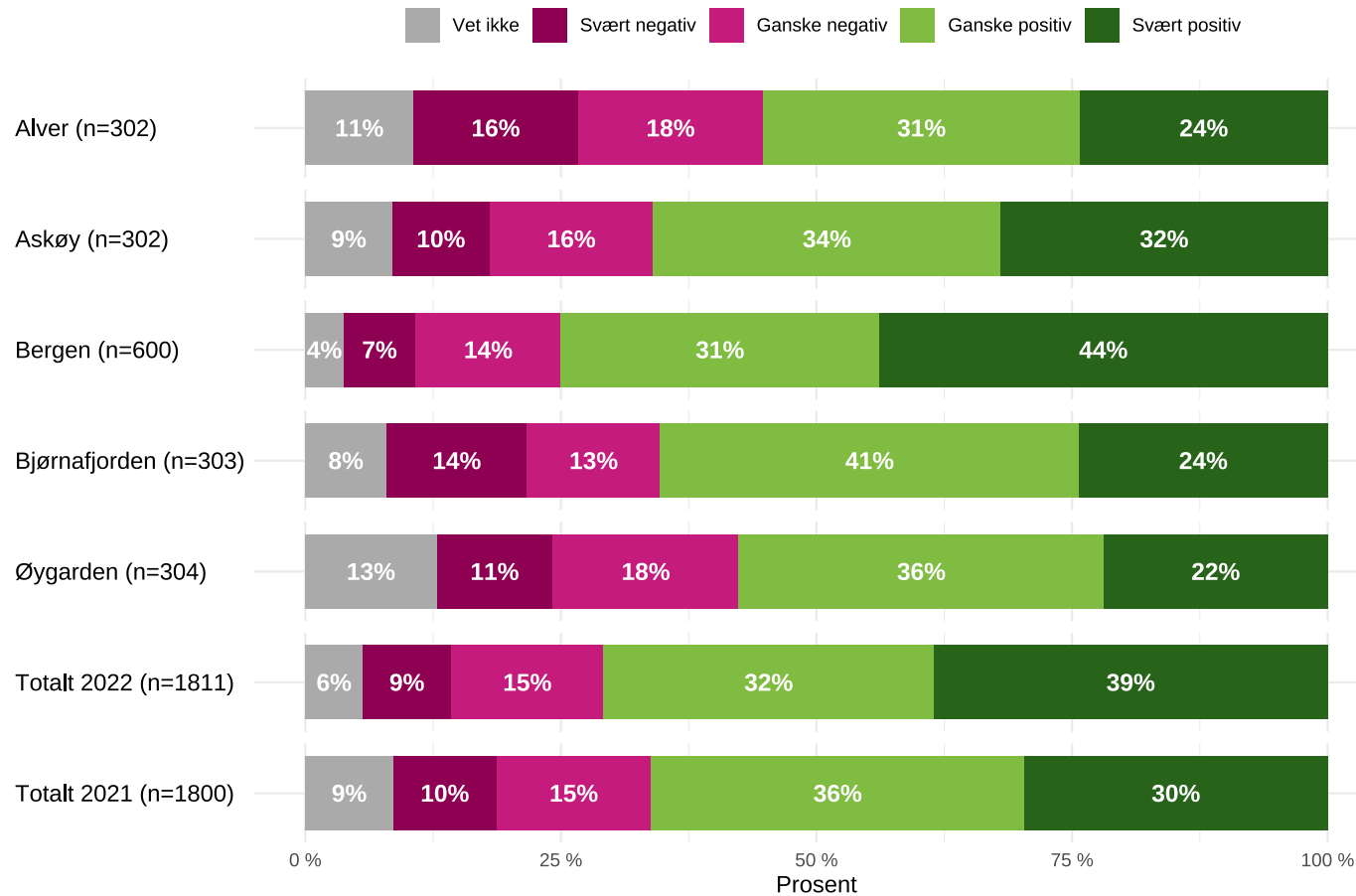
- Kvinner er mer positive enn menn er og svarer i snitt 49 mot mennenes snitt på 44.
- De eldste aldersgruppene, 50 og oppover, svarer alle lavere enn motsatsene ellers. De under 50 er mer splittet, da de mellom 30-39 er positive.
- Det er en tydelig positiv effekt av å ha mer utdanning, der de med universitetsutdannelse på 5 år eller mer er mer positive.
- Politisk preferanse har svært mye å si, der AP, MDG, Rødt, SV og Venstre har tilhengere som er mer positive til at bompenger skal gå med til finansiering av annet enn vei, og Frp, Høyre, INP, Pensjonistpartiet og andre små parti er klart mer negative.
- Respondenter i Bergen svarer tydelig høyere (52/100) enn andre kommuner. Lavest er Alver med en skår på 30/100.
- Skåren for 2021 er signifikant lavere, altså er det en tydelig økning i hvor positive respondentene er til påstanden, i forhold til sist måling i 2021.

Hva er din holdning til Bybanen?

Sammenslåing av svarene ganske og svært positiv

Hva er din holdning til Bybanen?

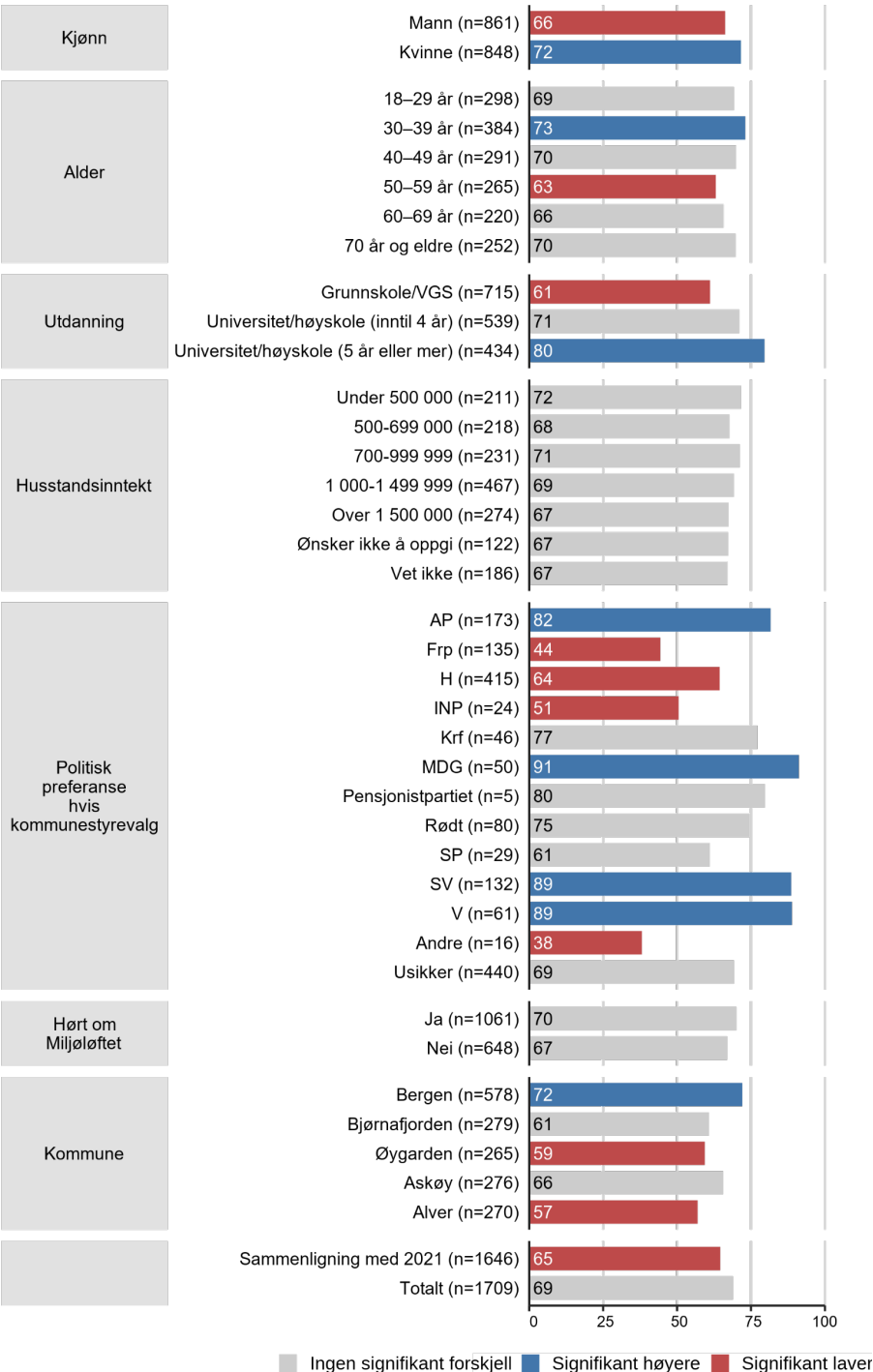

I forhold til i 2021 er respondentene i større grad positive til spørsmålet om Bybanen enn de var i 2021. Hovedsakelig er det en økning i hvor mange som har svart «Svært positiv». Totalt sett er 7 av 10 positive til Bybanen i 2022. Mot 2021 er det betydelig økning, fra 39 % i 2021 til 47 % i 2022.

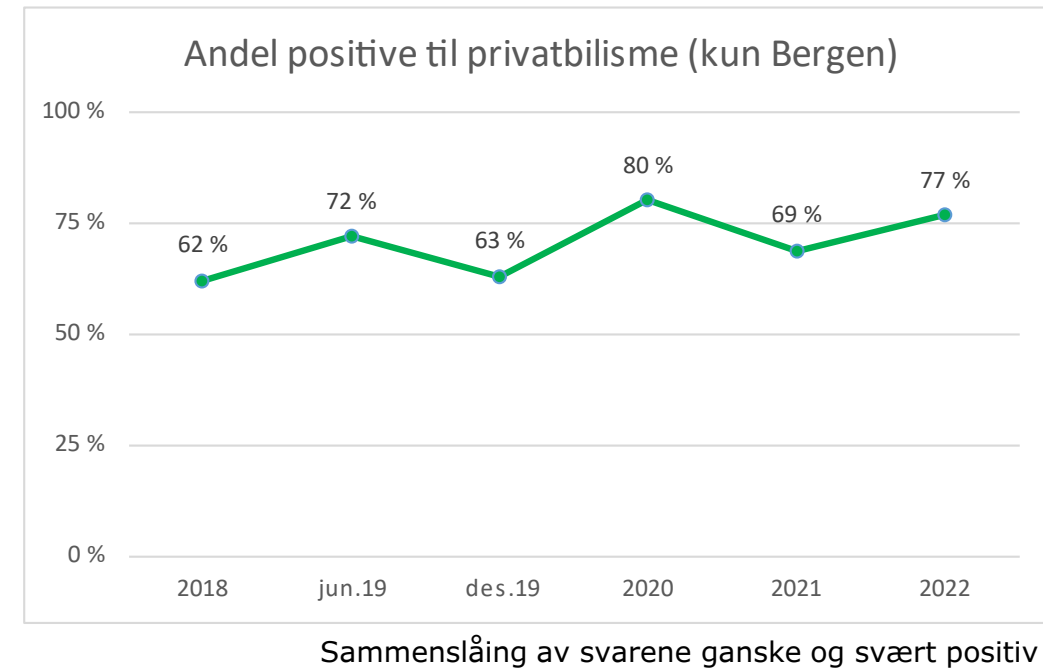
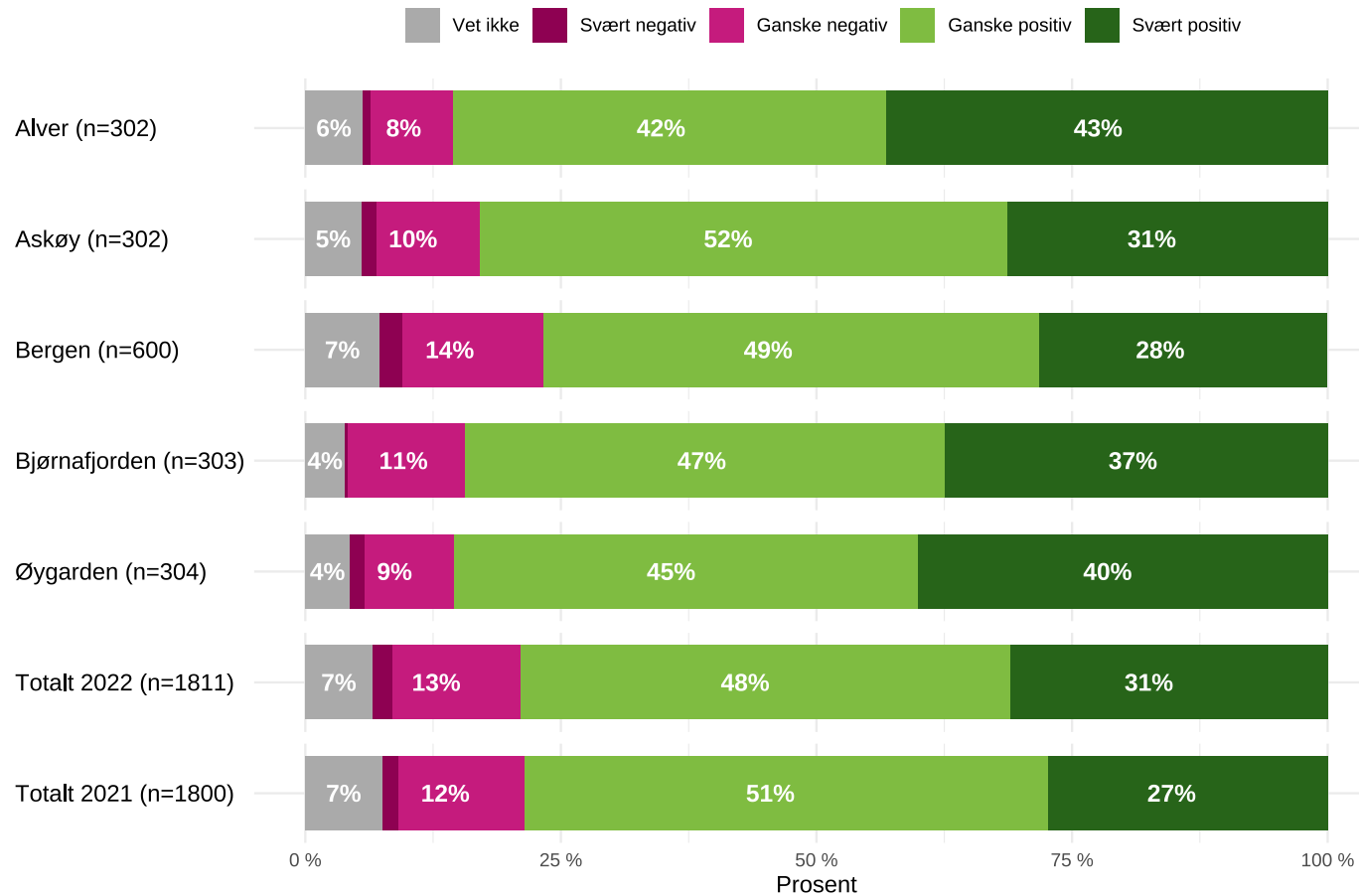
Respondentene i Bergen skiller seg tydelig ut her, med hele 75 % som er positive. De trekker opp snittet til totaltallene betydelig, som uten Bergen er ganske jevnt fordelt rundt 61 % positive.

Hva er din holdning til Bybanen?

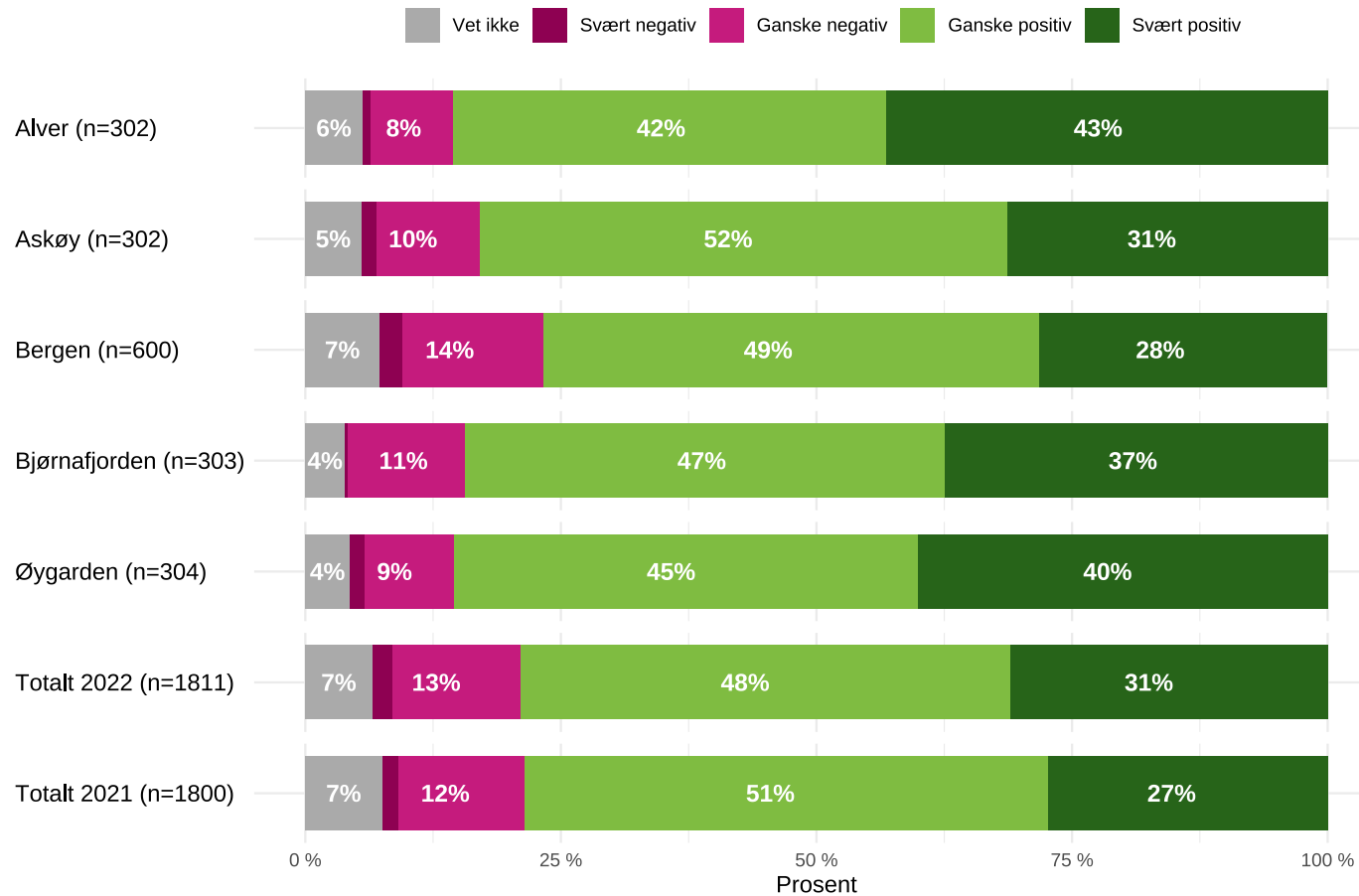
- Kvinner er mer positive enn menn er og svarer i snitt 72 mot mennenes snitt på 66.
- Alderseffekten er ikke like tydelig her, da enkelte aldersgrupper skiller seg ut uten noe mønster.
- Politisk preferanse har igjen svært mye å si, der AP, MDG, SV og Venstre er ganske samstemt positive, mens Frp, Høyre, INP og andre små partier er negative.
- Respondenter i Bergen svarer tydelig høyere enn andre kommuner. Øygarden og Alver er klart lavere.
- Skåren for 2021 er signifikant lavere, altså er skåren i år tydelig bedre og det har vært en økning i hvor positiv respondentene er til påstanden i forhold til sist måling i 2021.

Hva er din holdning til privatbilisme?

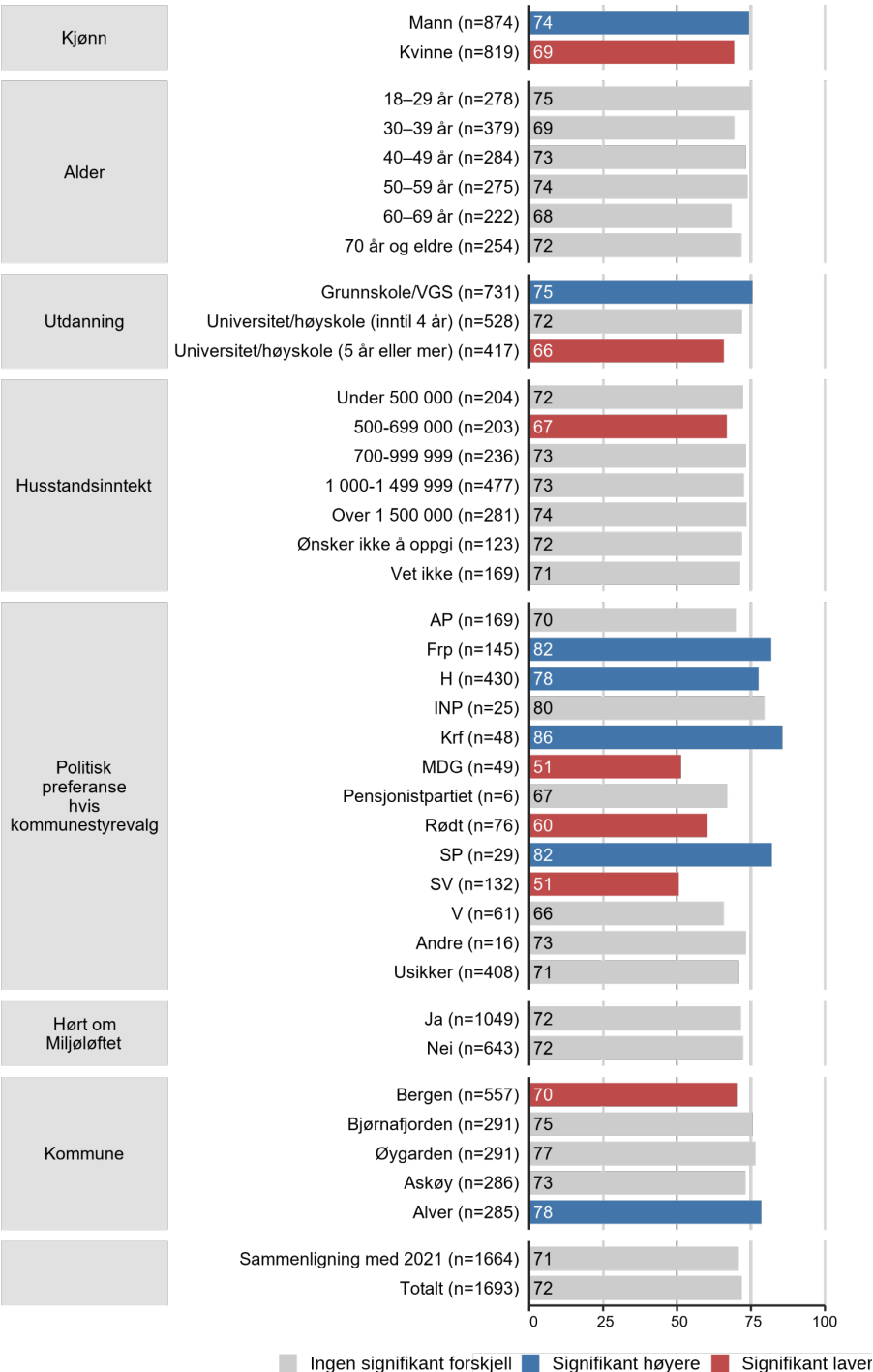
Hva er din holdning til privatbilisme?

I forhold til i 2021 svarer respondentene ganske likt på spørsmålet om privatbilisme. Det er en liten tendens til at svaralternativet «Svært positiv» velges over «Ganske positiv», men det er ikke en signifikant endring.

Den mest negative kommunen er Bergen, der 77 % av respondentene svarte positivt, mens de andre kommunene ligger på rundt 84 % positive svar.

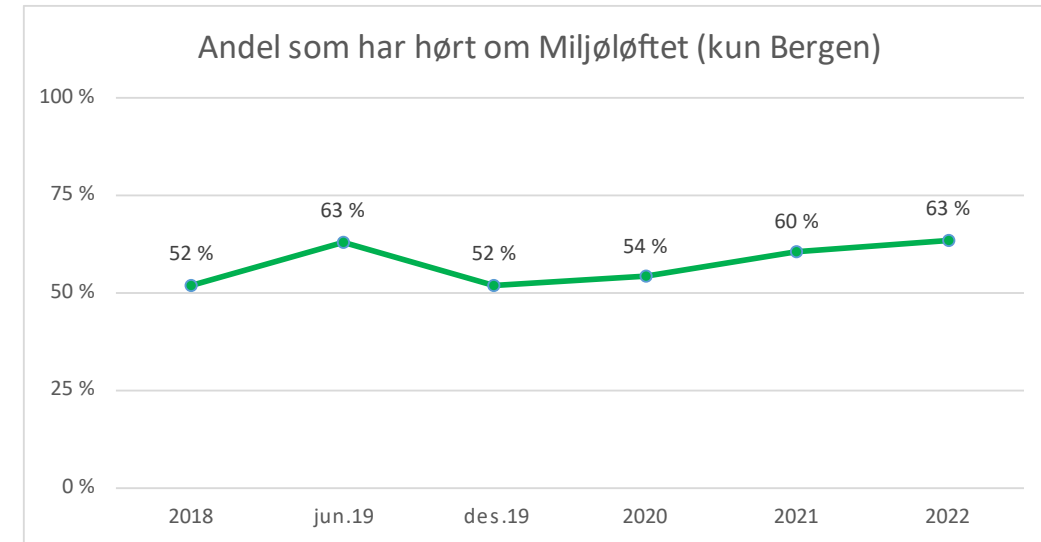
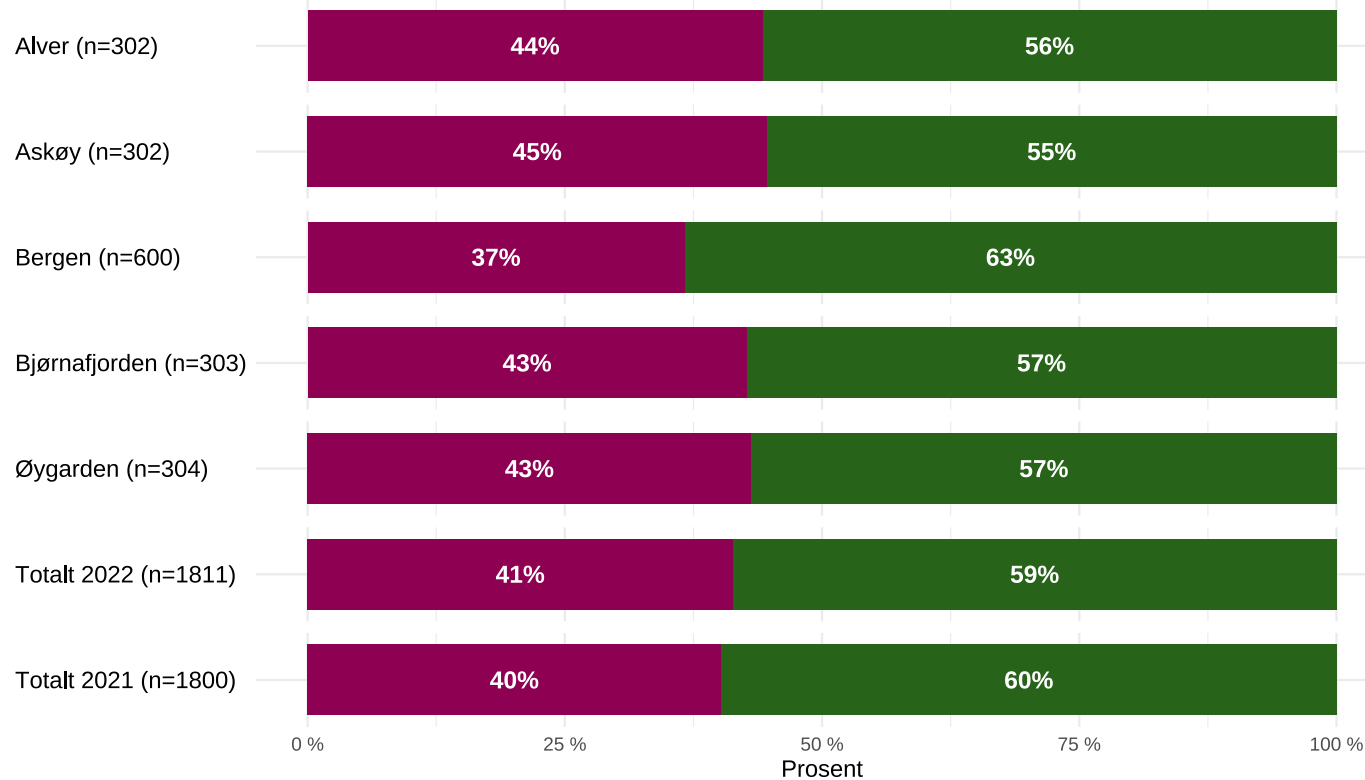
Hva er din holdning til privatbilisme?

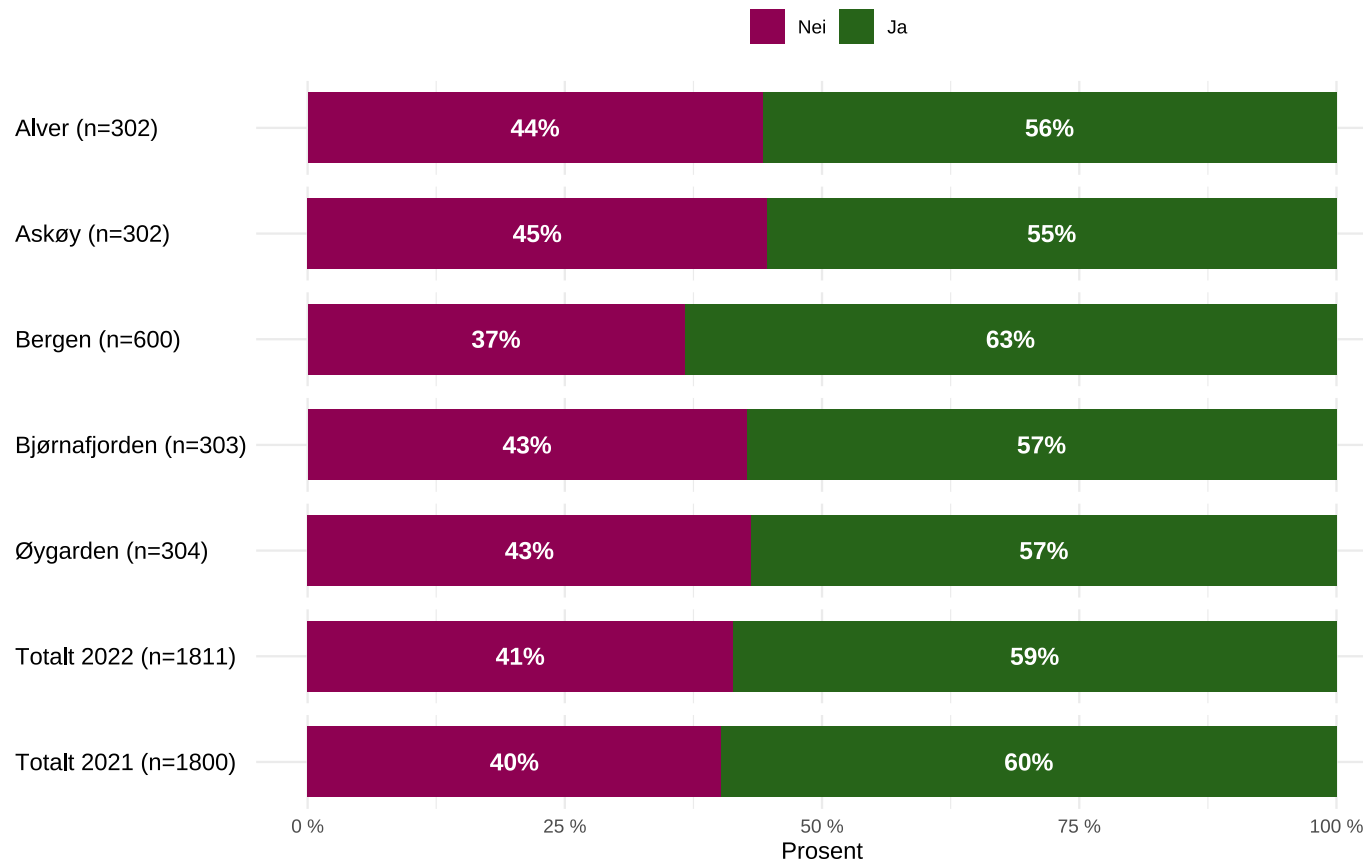
- Her er kjønnseffekten motsatt, der menn (74) er i snitt mer positive enn kvinner (69).
- Utdanning har en negativ effekt, der de med grunnskole/VGS er klart mer positive enn de andre og de med mest utdanning er mest negative.
- Politisk preferanse har igjen svært mye å si, der Frp, Høyre, KrF og SP er mer positive til privatbilisme enn de andre. MDG, Rødt og SV er klart mer negative.
- Respondenter i Bergen svarer tydelig *mindre* positiv enn andre kommuner. Alver er klart *mer* positiv enn andre kommuner.

Har du hørt om Miljøløftet?

Nei Ja

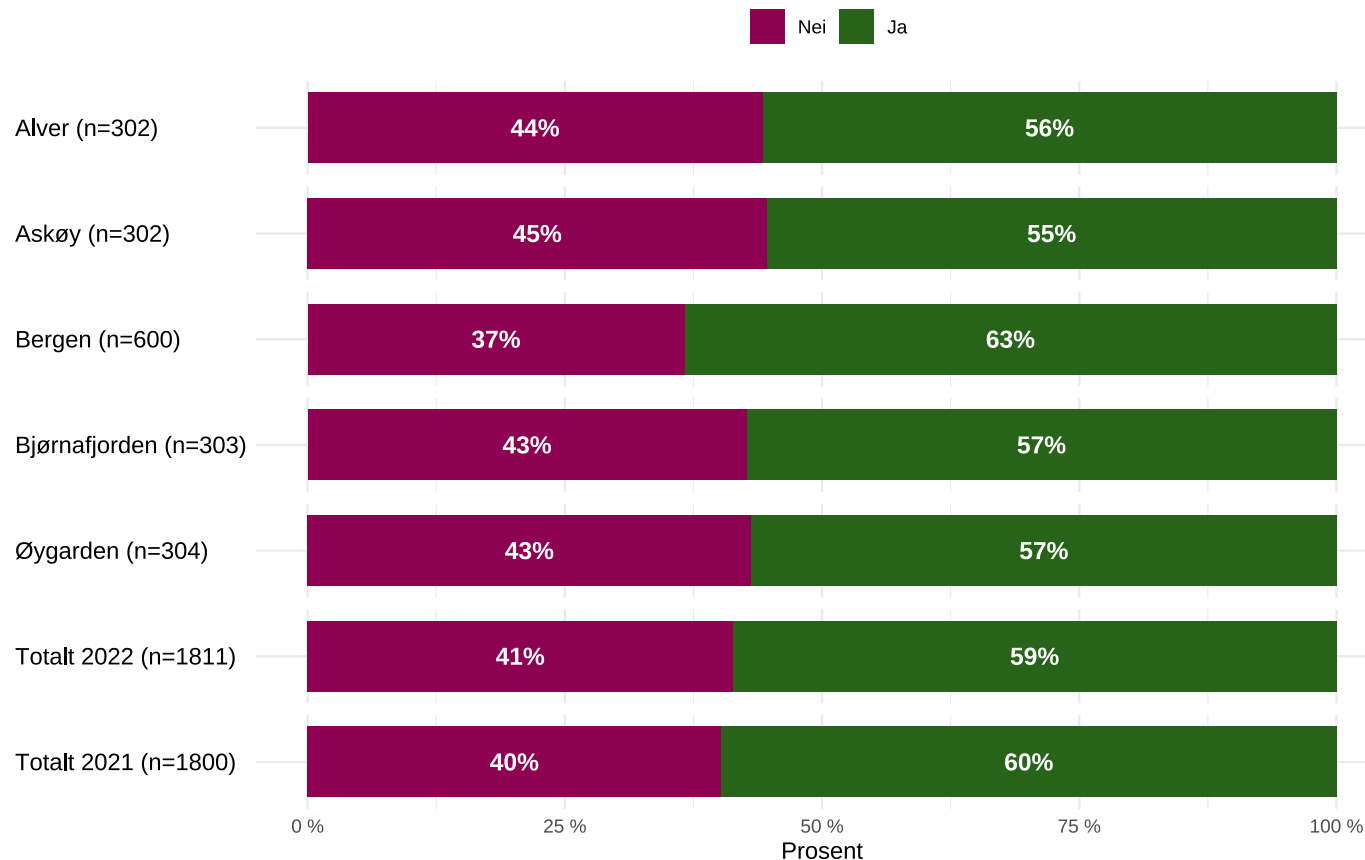

Har du hørt om Miljøløftet?

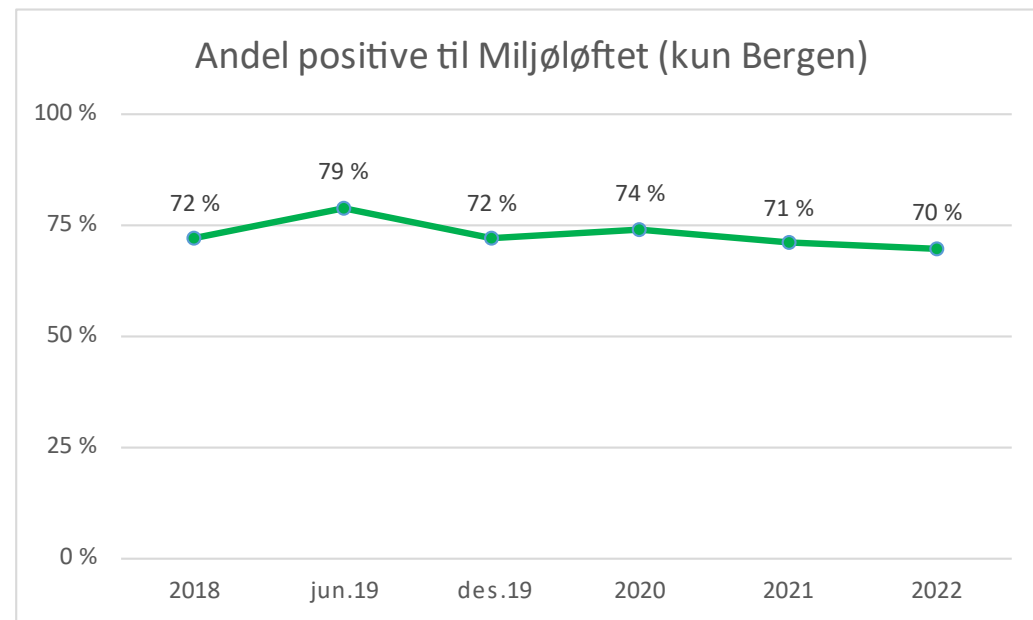
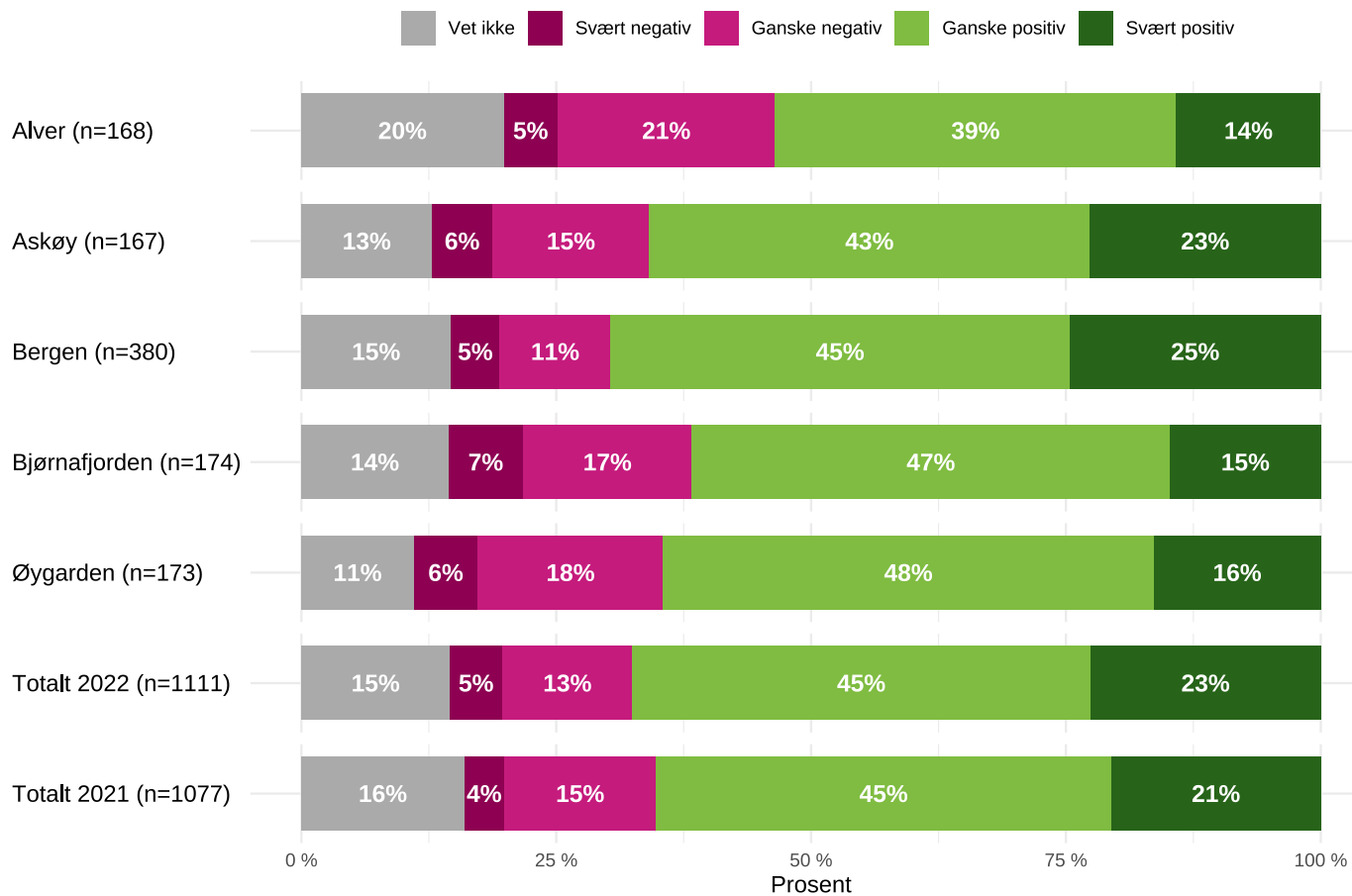
- 63 % av respondentene i Bergen har hørt om Miljøløftet. Bergen har den største andelen respondenter som er kjent med Miljøløftet, hvor Askøy er lavest. Bergen har en signifikant høyere andel ja-svar enn de andre kommunene i undersøkelsen. Det er en økning i kjennskap blant bergenserne, men den er ikke signifikant.
- *Totalt sett* har 59 % av respondentene hørt om Miljøløftet, en liten reduksjon fra Bergenstallene, da randkommunene samlet har et snitt på 56 % som har hørt om Miljøløftet.
- I sammenligning med samme undersøkelse i 2021 er det ikke noen signifikante forskjeller

Har du hørt om Miljøløftet?

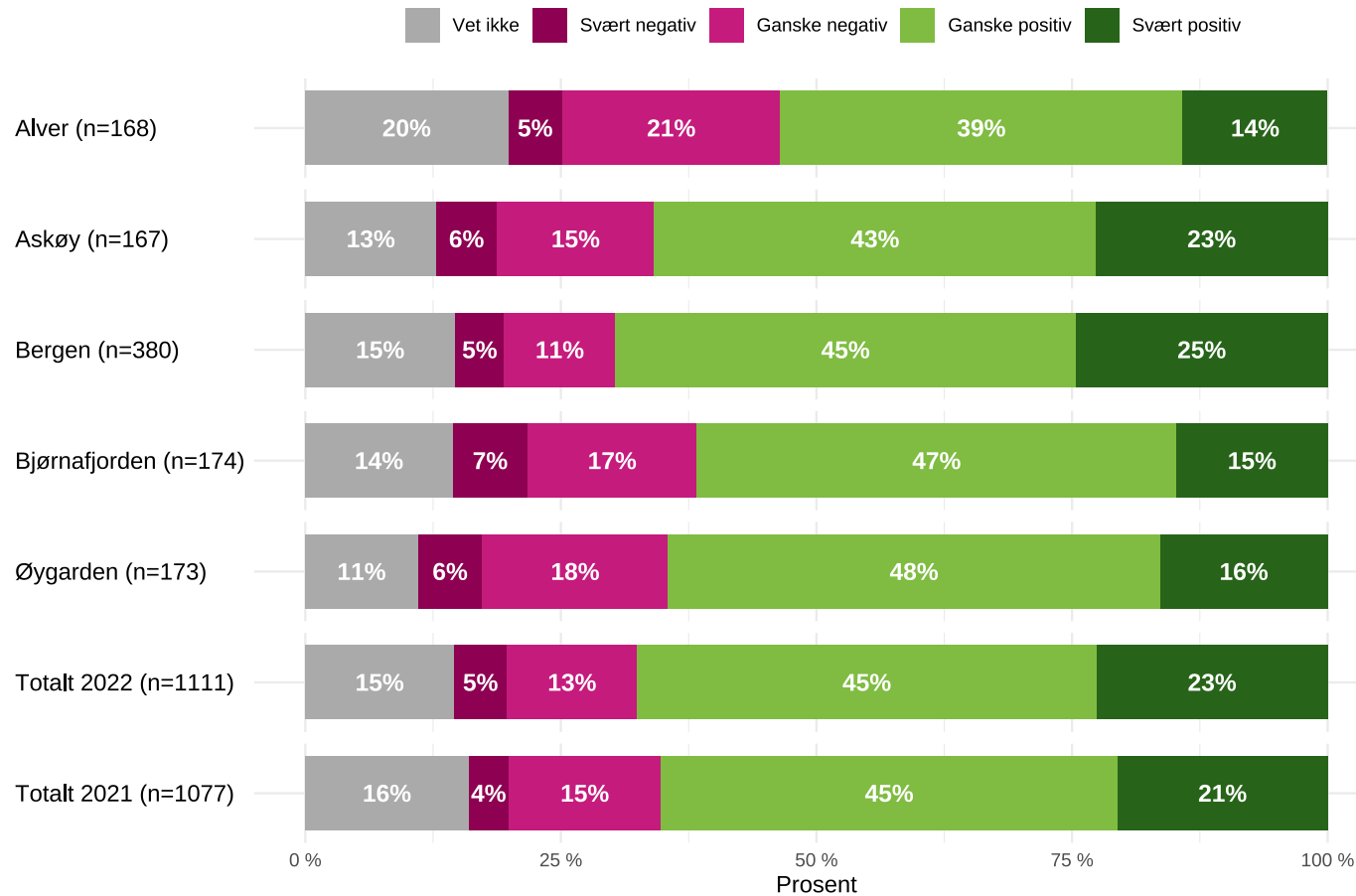
- De yngste oppgir i *mindre grad* at de har hørt om Miljøløftet, der kun 37 % av de under 29 år svarer at de har hørt om Miljøløftet. I aldersgruppene 50-70 år svarer 68 og 69 % at de *har* hørt om Miljøløftet, en signifikant høyere andel enn de andre aldersgruppene.
- De med minst utdanning har sjeldnere hørt om Miljøløftet (55 % ja), mens de med mest utdanning har oftere gjort det (66 % ja).
- På politikken er det kun AP som skiller seg ut, der 72 % av de som oppgir AP som sitt parti svarer at de har hørt om Miljøløftet.

Hva er din holdning til Miljøløftet?

Sammenslåing av svarene ganske og svært positiv

Hva er din holdning til Miljøløftet?

I forhold til 2021 er det svært like resultater.

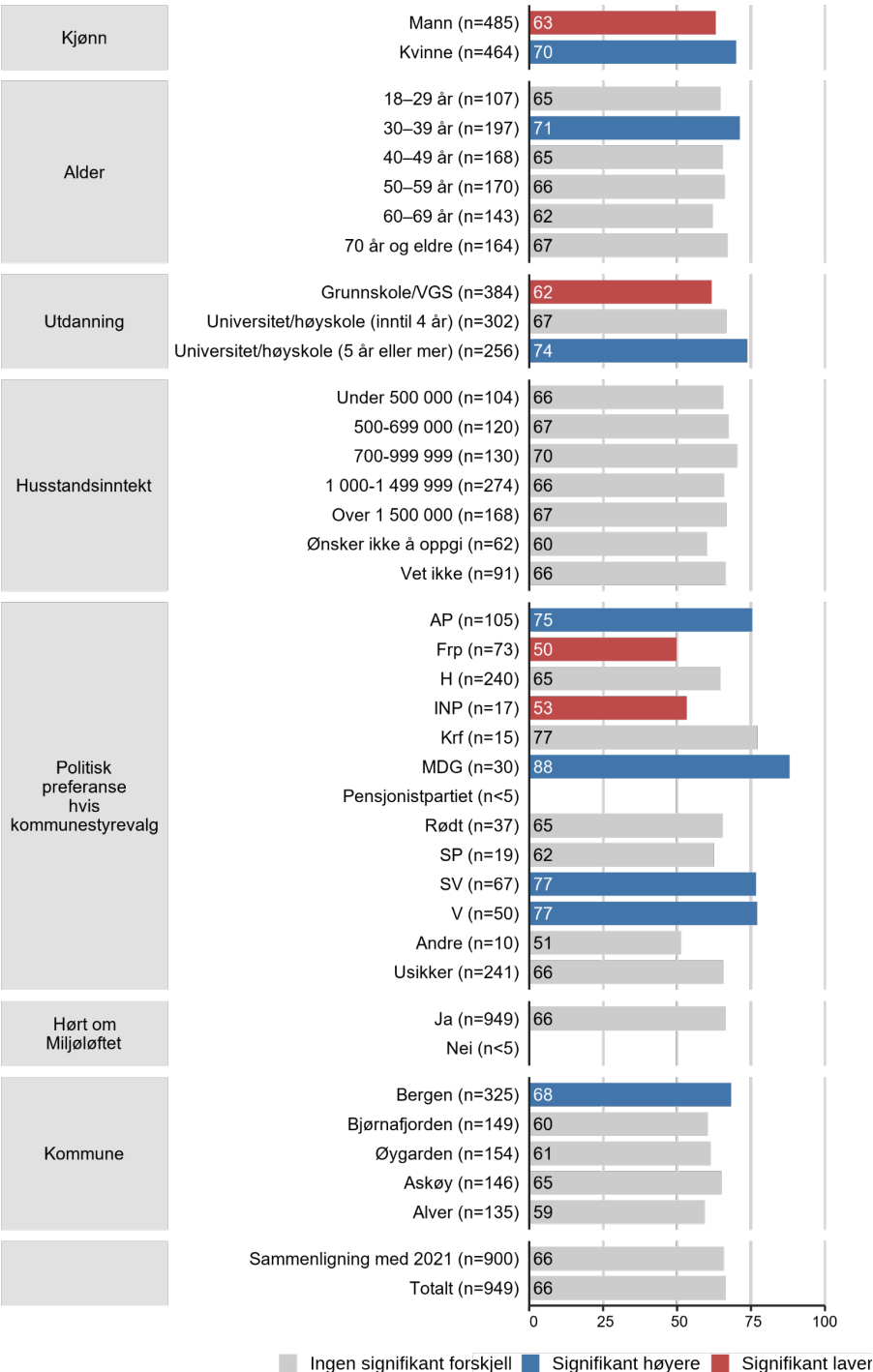
Det er en signifikant høyere andel av bergenserne som svarer positivt, med 7 av 10 bergensere.

Mellom de andre områdene er det ikke veldig tydelige forskjeller, der rundt 6 av 10 har en positiv holdning til Miljøløftet.

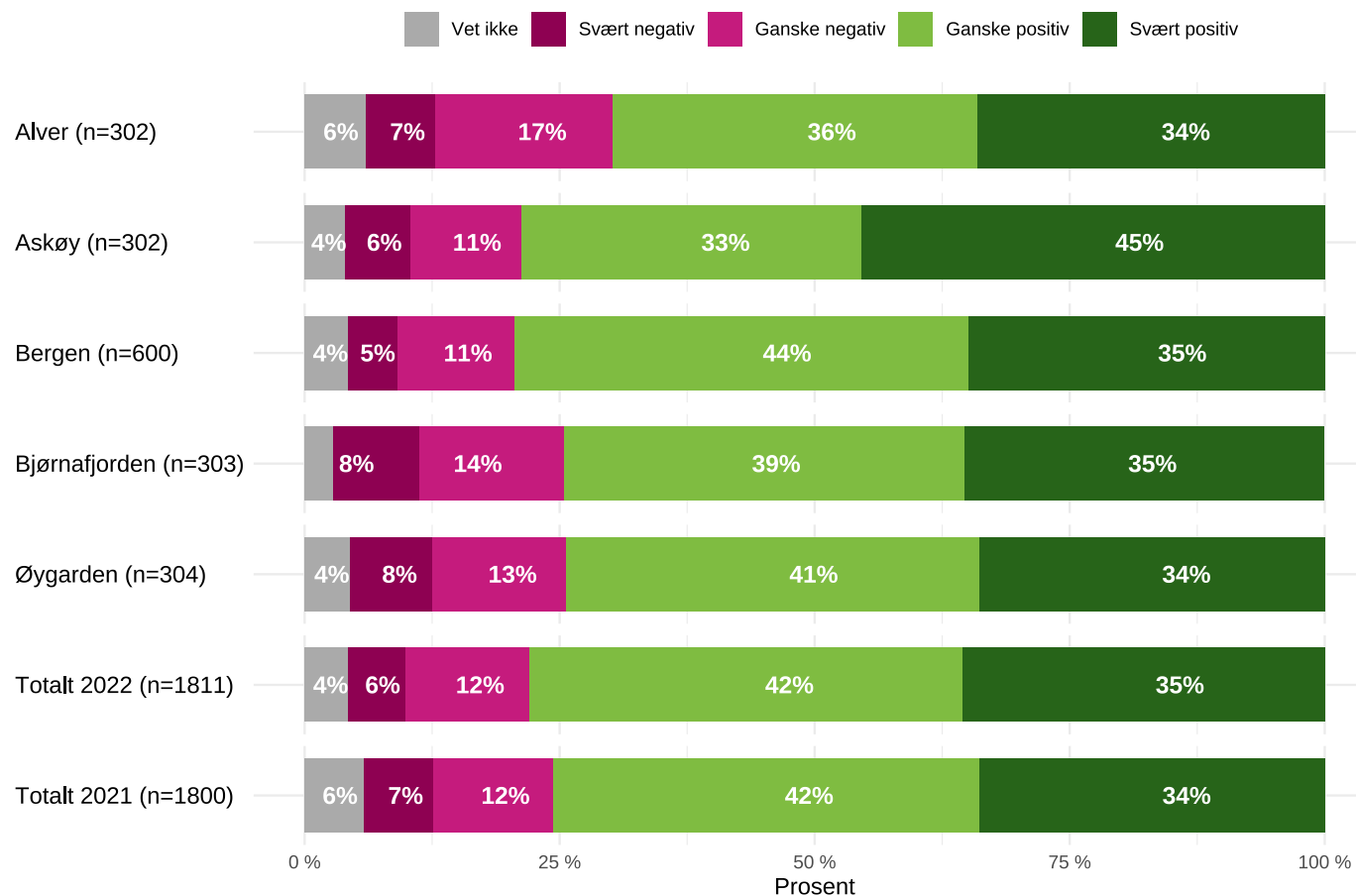
Selv om spørsmålet kun ble stilt til de som svarte «Ja» på at de hadde hørt om Miljøløftet, er det mange som har svart «Vet ikke».

Hva er din holdning til Miljøløftet?

- Spørsmålet ble kun stilt til de som sa de hadde kjennskap til Miljøløftet i et tidligere spørsmål, altså 949 personer.
- Menn er i snitt *mindre* positive (63) enn kvinner er (70).
- Utdanning har nå en *positiv* effekt, der de med grunnskole/VGS er mer negative enn motsatsen og de med mest utdanning er *klart mer* positive.
- På politisk preferanse er det AP, MDG, SV og V-velgere som er mest positive, men Frp og INP er klart mer negative.
- Respondenter i Bergen svarer tydelig *mer* positivt enn andre kommuner.

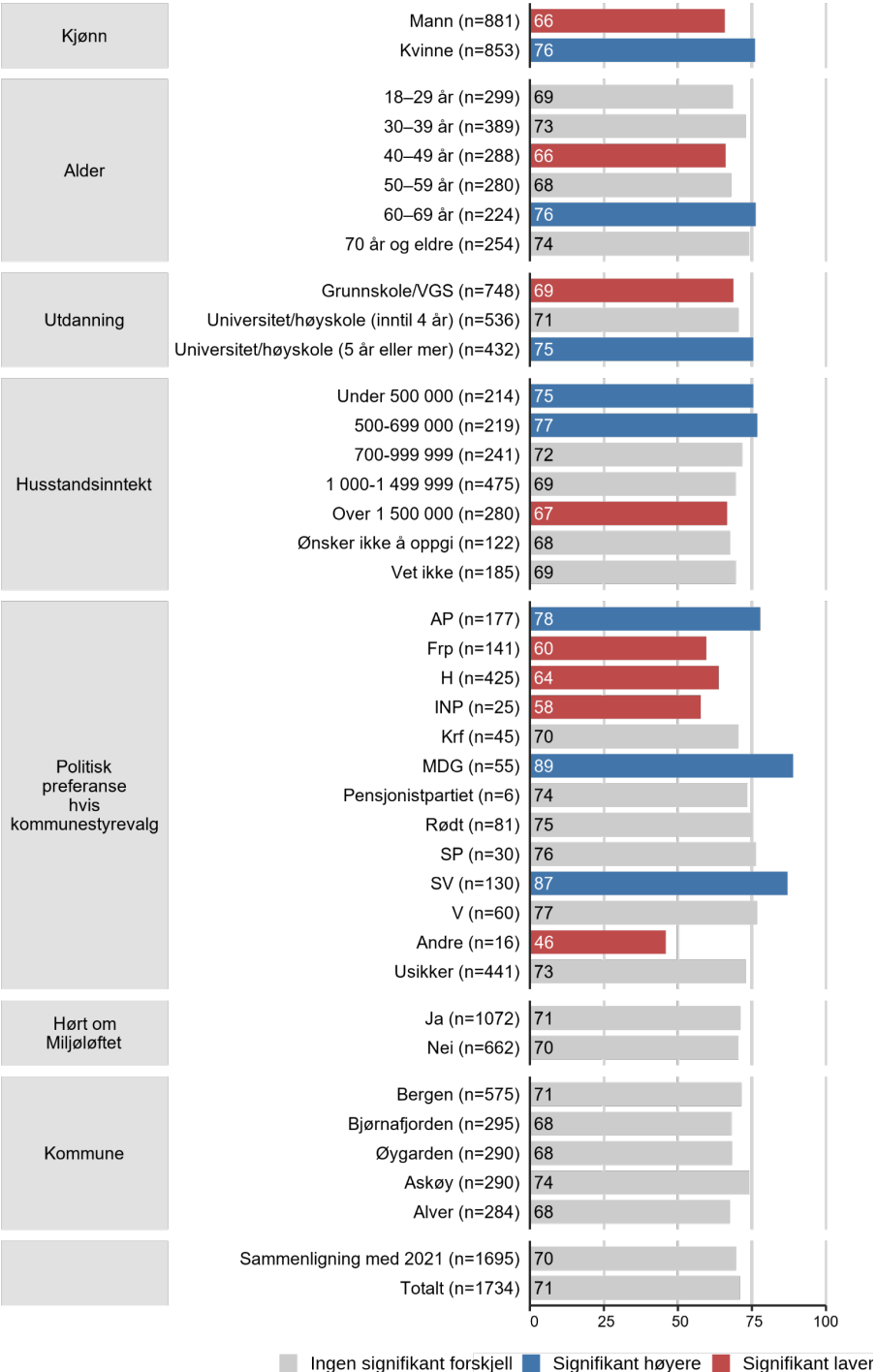

Hva er din holdning til at kjørefelt omdisponeres til kollektivfelt på innfartsårer til Bergen?

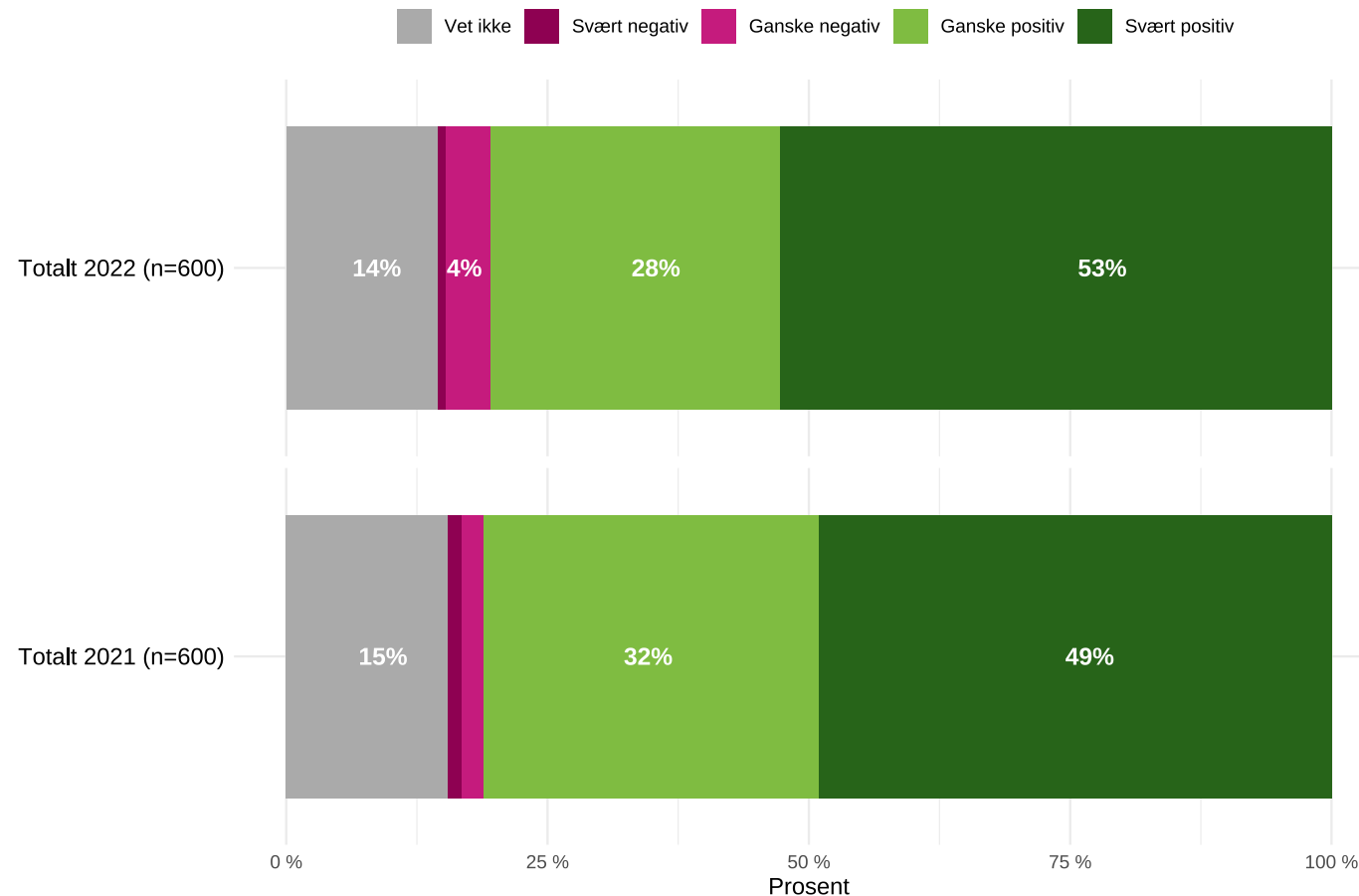
- 77 % av respondentene har svart enten positiv eller svært positiv på dette spørsmålet.
- Med andre ord er nesten 8/10 positive til omdisponering av kollektivfelt på innfartsårer til Bergen.

Hva er din holdning til omdisponering av kjørefelt til kollektivfelt?

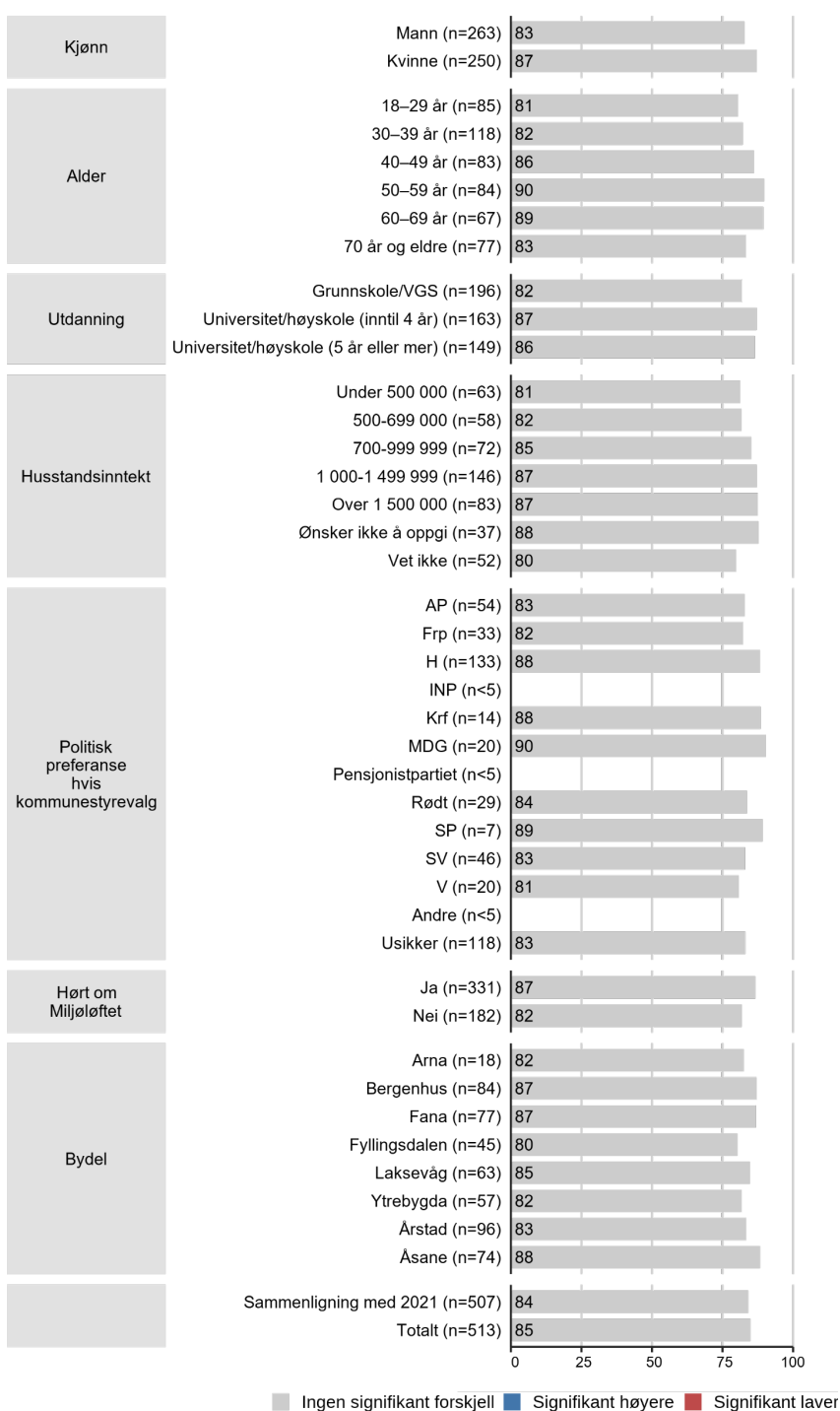
- Menn er i snitt mindre positive (66) enn kvinner (76).
- Utdanning har en *positiv* effekt, der de med grunnskole/VGS er mer negative enn motsatsen og de med mest utdanning er mer positive.
- Inntekt har for første gang en signifikant effekt, der de med lavest husholdningsinntekt (under 500- og under 700 000) er mer *positive* enn motsatsen. De med husholdningsinntekt på over 1,5 millioner er klart mer *negative*.
- De politiske skillelinjene gjør seg også tydelig her, der AP, MDG og SV er mer *positive* enn motsatsen. Frp, H, INP og andre små partier er klart mer *negative* enn de andre.

Hva er din holdning til hurtigbåt mellom Bergen sentrum om omegnskommunene?

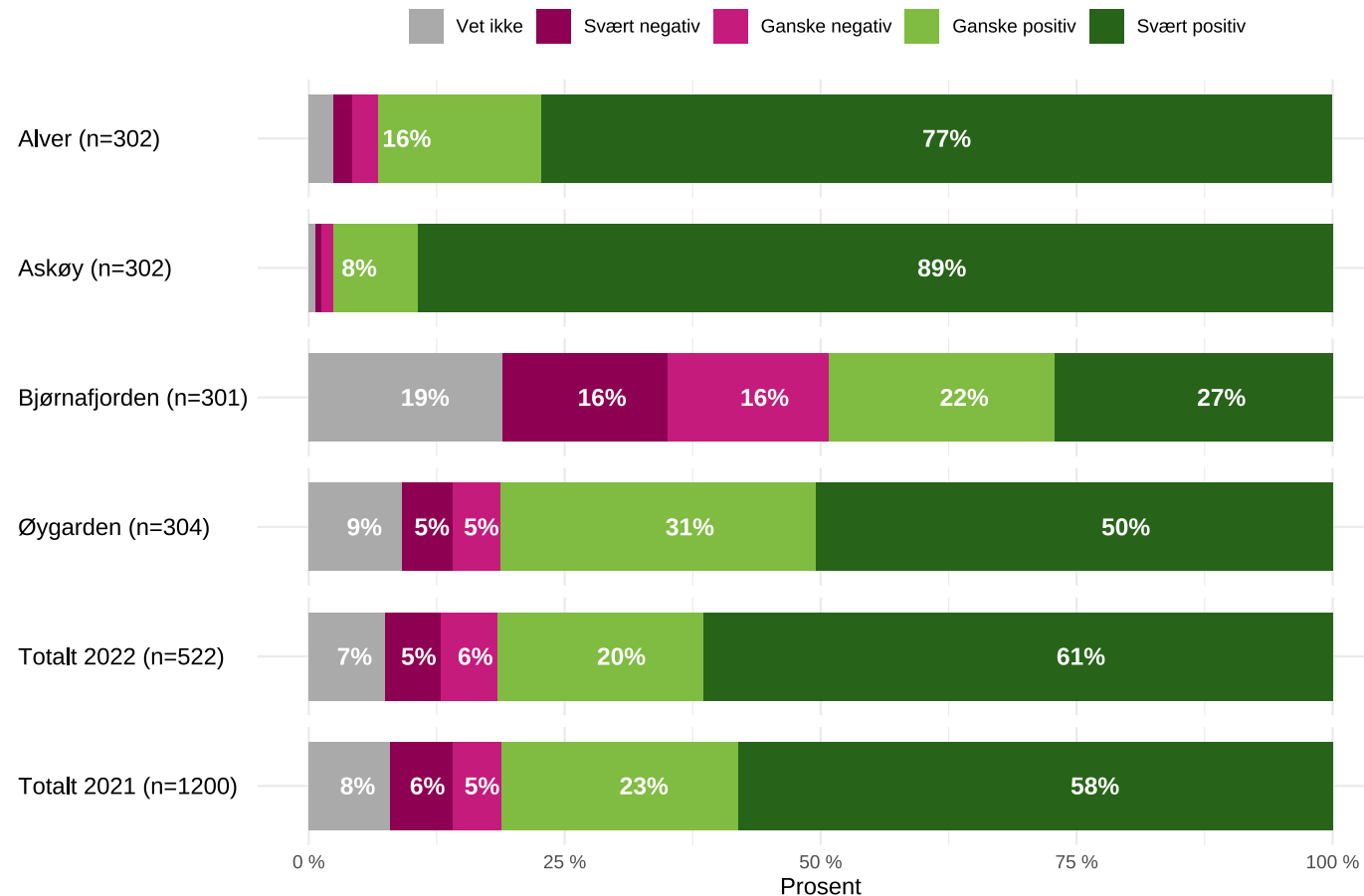
- Dette spørsmålet ble kun stilt til respondenter i Bergen kommune, altså ikke noen av respondentene i omegnskommunene.
- 81 % av respondentene har svart positivt på dette spørsmålet, altså 8/10 spurte. Det er samme andel positive svar som i 2021, men 4 prosentpoeng flere «Svært positiv» og 4 prosentpoeng færre «Ganske positiv».

Hva er din holdning til hurtigbåt mellom Bergen sentrum og omegnskommunene? (spørsmål kun stilt til Bergen)

- Det er ingen signifikante forskjeller mellom de forskjellige undergruppene i Bergen kommune når det kommer til spørsmålet om holdninger til hurtigbåt mellom Bergen sentrum og omegnskommunene. Selv om det er forskjeller mellom gruppene som mellom menn og kvinner har det ikke blitt markert som statistisk signifikant på grunn av fordelingen av svar og at antallet respondenter «bare» er 513 (altså bergensere som ikke har svart «Vet ikke»).
- Heller ikke med en annen, mer generell, nedbrytning på bydel fra 8 til 4 bydeler er det signifikante forskjeller.
- Med andre ord er bergensere veldig samstemte her, der deres snittskår er 85, uten at man kan peke på noen faktorer som påvirker denne skåren.

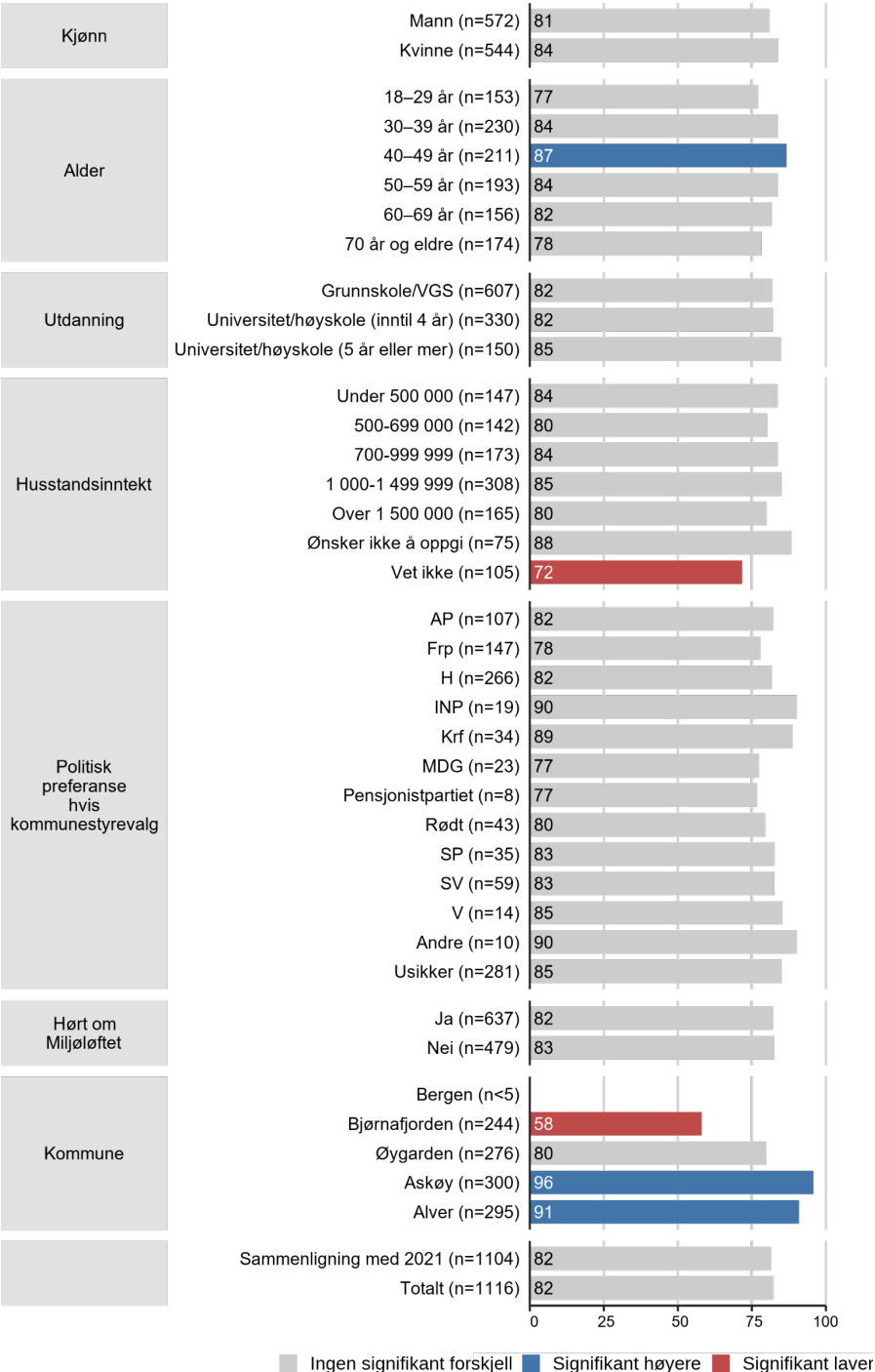
Hva er din holdning til hurtigbåt mellom Bergen sentrum og din kommune? (bare stilt til omegnskommunene)

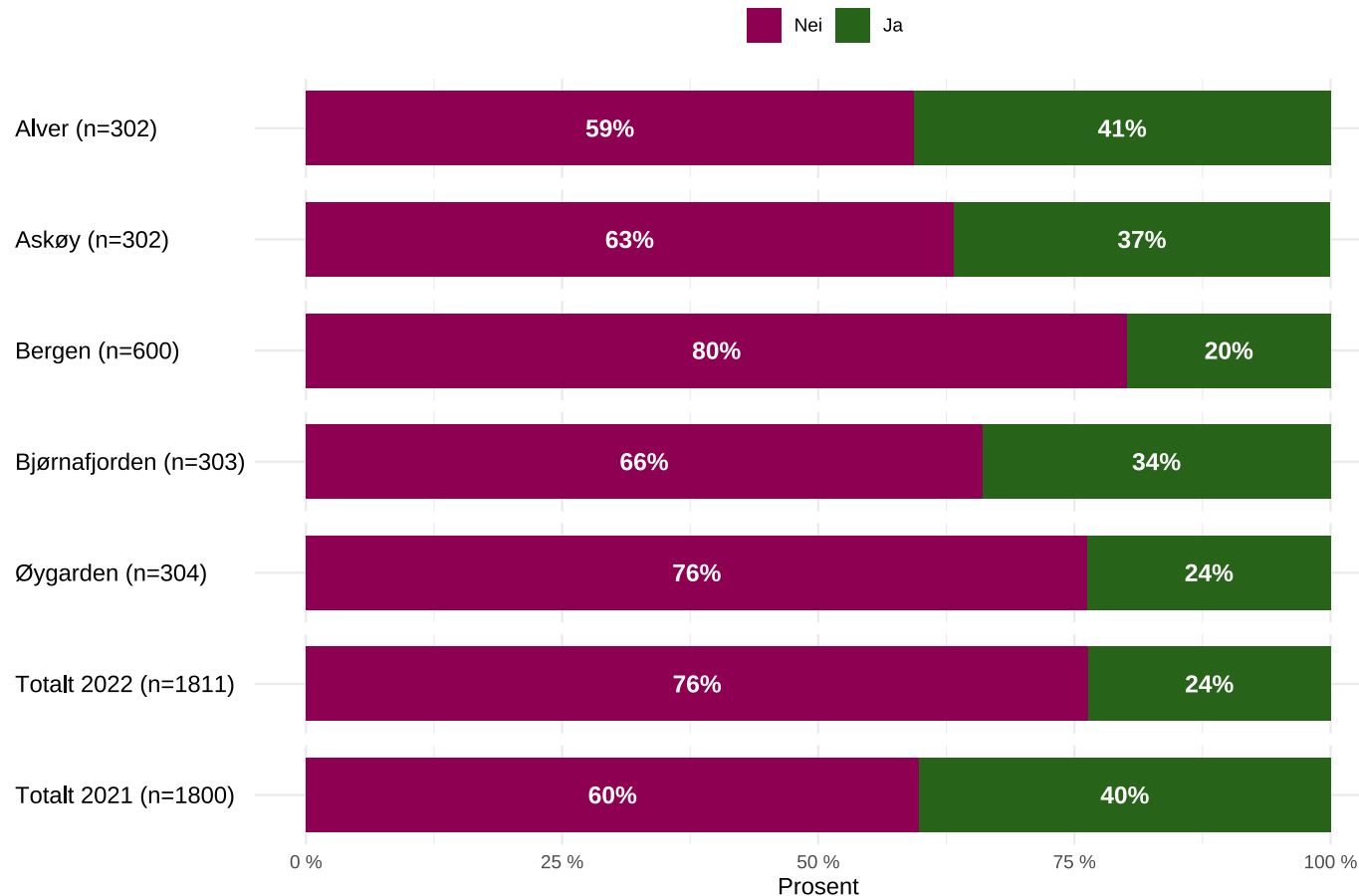
- Dette spørsmålet ble ikke stilt til respondenter i Bergen kommune, altså kun respondentene i omegnskommunene.
- 97 % av Askøyværingene har svart positivt på dette spørsmålet og hele 89 % er svært positiv. Alver er ikke veldig langt bak med 93 % positive, men færre som er svært positive.
- Bjørnafjorden er ganske splittet med en del som er negative og mange som svarer at de ikke vet.
- Øygarden er også noe splittet, men i mye mindre grad.

Hva er din holdning til hurtigbåt mellom Bergen sentrum og din kommune? (kun stilt til omegnskommunene)

- Det er få signifikante forskjeller mellom de forskjellige undergruppene i omegnskommunene når det kommer til spørsmålet om holdninger til hurtigbåt mellom Bergen sentrum og deres kommune. Det er likevel noen forskjeller som kan trekkes frem.
- Det kan være en alderseffekt, men den er vanskelig å påpeke når kun de mellom 40-49 er signifikant annerledes.
- Bjørnafjorden svarer svært mye lavere enn de andre kommunene, med et snitt på 58/100. Med motsatstestingen testes det om det er annerledes i Bjørnafjorden kontra alle de andre kommunene.
- Dette står i kontrast til Askøy og Alver, der de svarer svært mye høyere enn de andre kommunene. Askøy har 96/100 og Alver 91/100 som er svært bra.
- Samlet sett får randkommunene en skår på 82 på grunn av skåren til Bjørnafjorden. Sammenlignet med Bergen er det lavere til tross for at Askøy og Alver er betraktelig høyere.

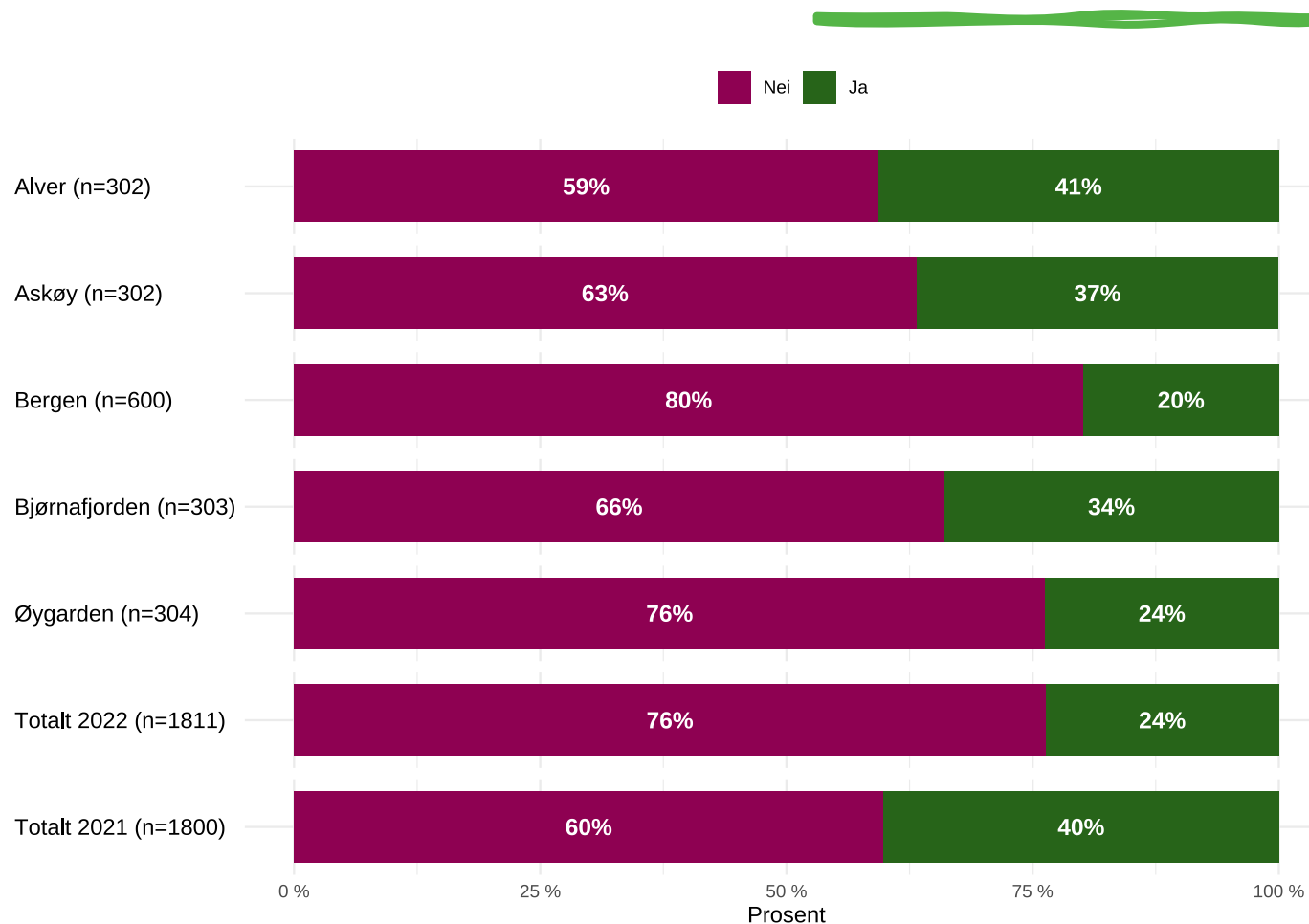

Har du hørt om Byvekstavtalen?

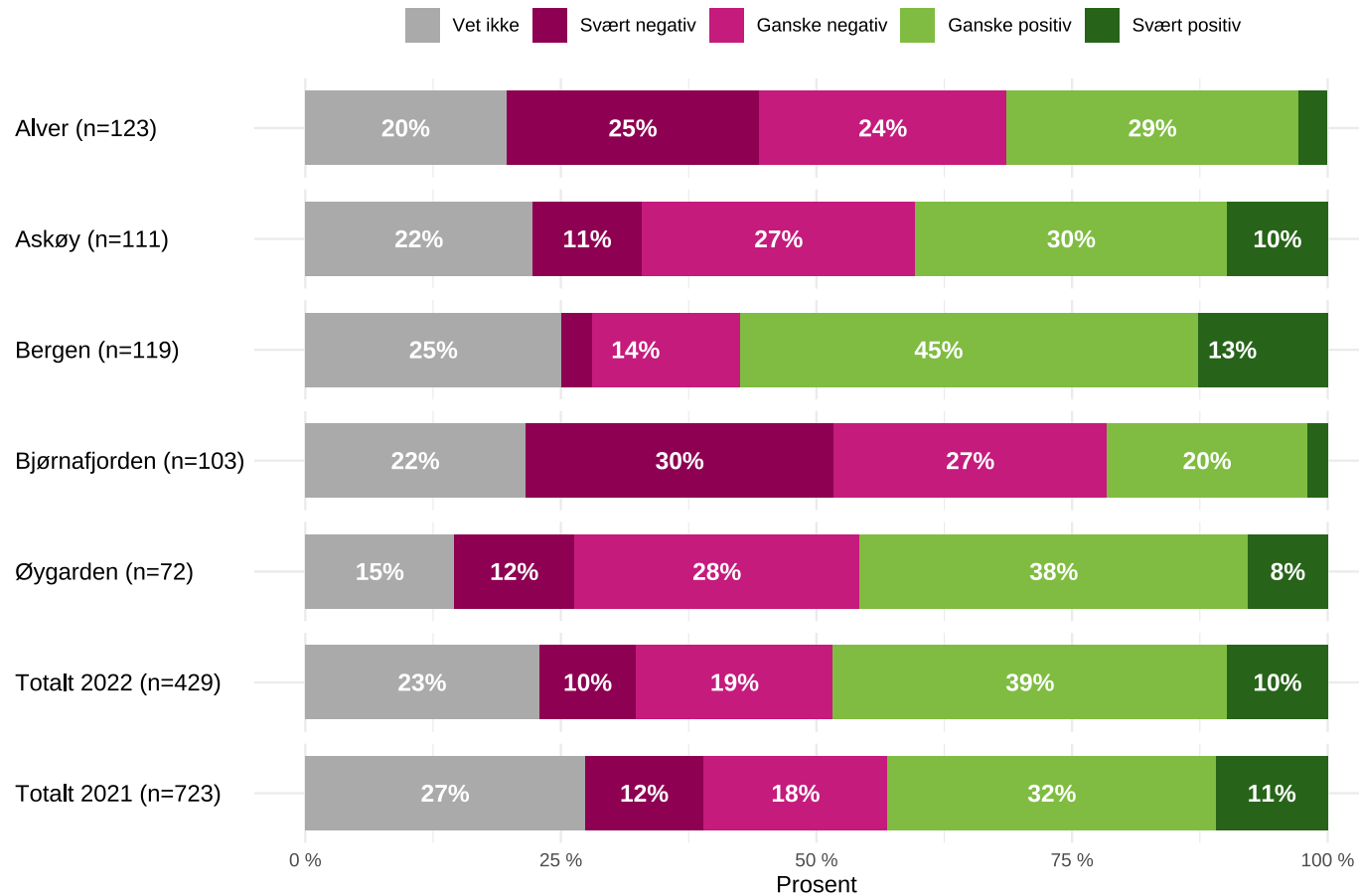
- 24 % av respondentene oppgir å ha hørt om byvekstavtalen, mest kjent er den i Alver med 41 % kjennskap. Minst kjent er den i Bergen med 20 % som svarer at de har hørt om den.
- I 2022 er det en tydelig mindre andel (331 personer) som oppgir at de kjenner til Byvekstavtalen enn ved det samme spørsmålet i 2021 (522 personer).

Har du hørt om Byvekstavtalen?

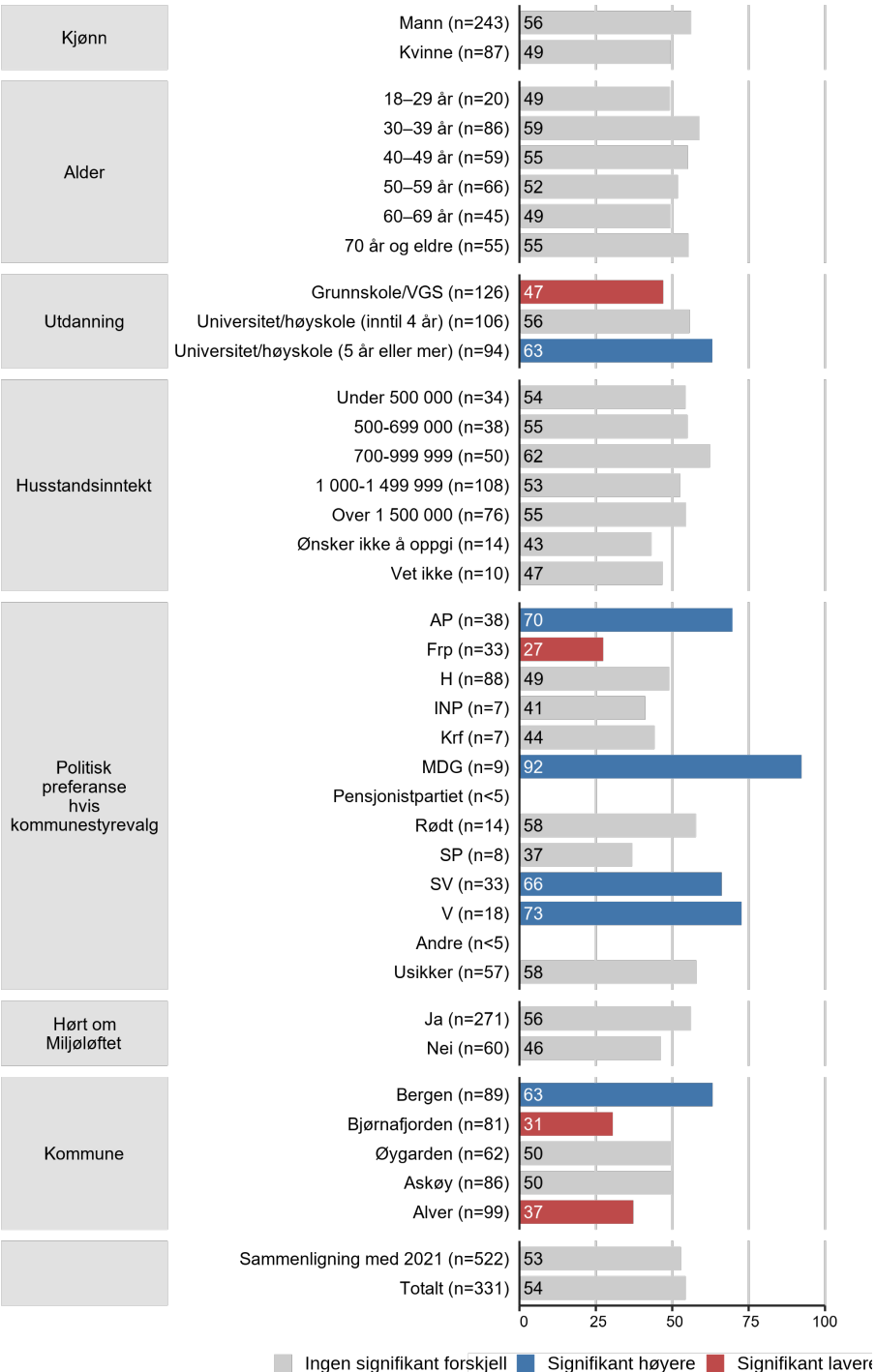
- Det er en signifikant høyere andel menn enn kvinner som oppgir at de har hørt om byvekstavtalen, hvor 32 % av menn har hørt om den, mot 16 % av kvinnene som ble spurt i undersøkelsen.
- De med minst utdanning har i mindre grad hørt om Byvekstavtalen, hvor 21 % av de med grunnskoleutdanning svarte «Ja», mot 30 % av de med 5 eller flere år på universitetet.
- Jo høyere inntekt, jo større andel har hørt om Byvekstavtalen. De med 1 mill-1.5 mill i husholdningsinntekt har i 29 % av tilfellene hørt om avtalen. Blant de over 1.5 mill i inntekt har 32 % svart «Ja».
- De som har hørt om Miljøløftet har i 32 % av tilfellene også hørt om Byvekstavtalen. De som ikke har hørt om Miljøløftet har i 12 % av tilfellene ikke hørt om Byvekstavtalen heller.
- Venstre-velgere har i større grad enn andre hørt om Byvekstavtalen (38 %)

Hva er din holdning til Byvekstavtalen?

- Dette spørsmålet ble kun stilt til respondenter som svarte «Ja» på at de har hørt om Byvekstavtalen.
- Selv om kun de som har hørt om byvekstavtalen har svart er det mange som er usikre på hva de synes. Skåren totalt sett er 54,4.

Hva er din holdning til Byvekstavtalen?

- Dette spørsmålet ble kun stilt til de som har hørt om Byvekstavtalen (331 personer).
- Utdanning har en positiv effekt på holdninger til Byvekstavtalen, der de med mest utdanning er klart mer positive (63) enn de andre. De med minst utdanning er klart mindre positive (47).
- De politiske skillelinjene viser at AP, MDG, SV og V er klart mest positive til avtalen, men antallet respondenter har falt kraftig. Tolkning av politisk bakgrunn bør gjøres med stor forsiktighet. Frp har svært mest negativt, med et snitt på 27.
- Bergensere er *mer positive* enn de andre kommunene samlet. Bjørnafjorden og Alver er *mer negative* enn de andre kommunene samlet.

Oppsummering

- Samlet sett har det vært en suksessfull undersøkelse med god respons. I flere spørsmål har det vært signifikante forskjeller fra 2021, men også forskjeller mellom de forskjellige kommunene.
- De største forskjellene er i spørsmålet «Hva er din holdning til at bompenger finansierer annet enn vei?», hvor 2021-snippet var på 40,8 og 2022-snippet på 46,5.
- Faktorene som oftest gikk igjen som de som skapte forskjeller, og dermed en årsak til at respondenter svarer forskjellig fra hverandre, var alder, utdanning, politisk tilhørighet og område. Inntekt var sjeldent viktig.
- Politikk kan være vanskelig å tolke som en bakgrunnsvariabel når det er snakk om lokalt nivå, da sakene som er viktig for folk kan variere mye mellom lokalt og nasjonalt nivå. Spørsmålet om politikk er hvilket parti man ville stemt på hvis det er kommunestyrevalg i morgen og det bør antas at respondentene har lokalvalget i tankene med partivalg.
- Det var stor splittelse i holdningene til hurtigbåt for i omegnskommunene, der Askøy og Alver var svært positive og Bjørnafjorden var mer avmålte. På spørsmålet om hurtigbåt mellom Bergen og omegnskommunene var Bergenserne svært samstemte og fikk en skår på 85, høyere enn omegnskommunene på 82.
- På flere spørsmål har det vært en signifikant endring i holdninger fra målingen i 2021. Spørsmålene som målte holdning til bompenger, at bompenger finansierer annet enn vei og Bybanen hadde alle en positiv vekst. Ingen spørsmål har utviklet seg negativt.